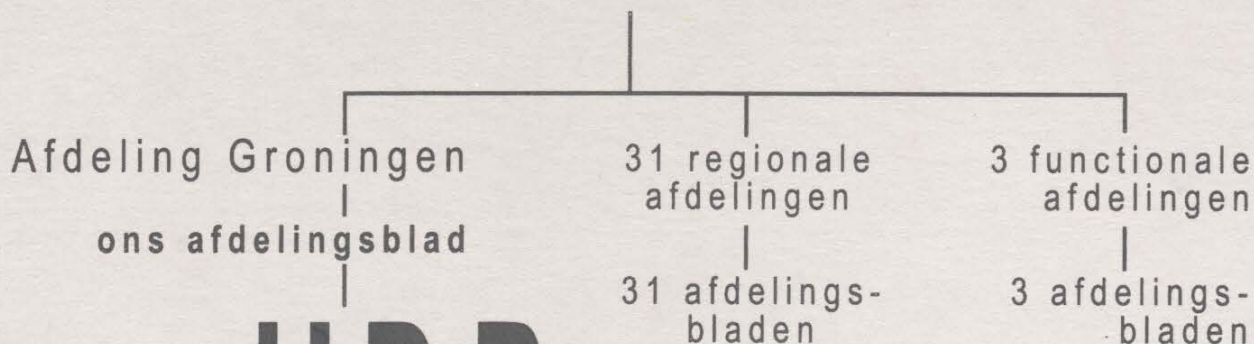
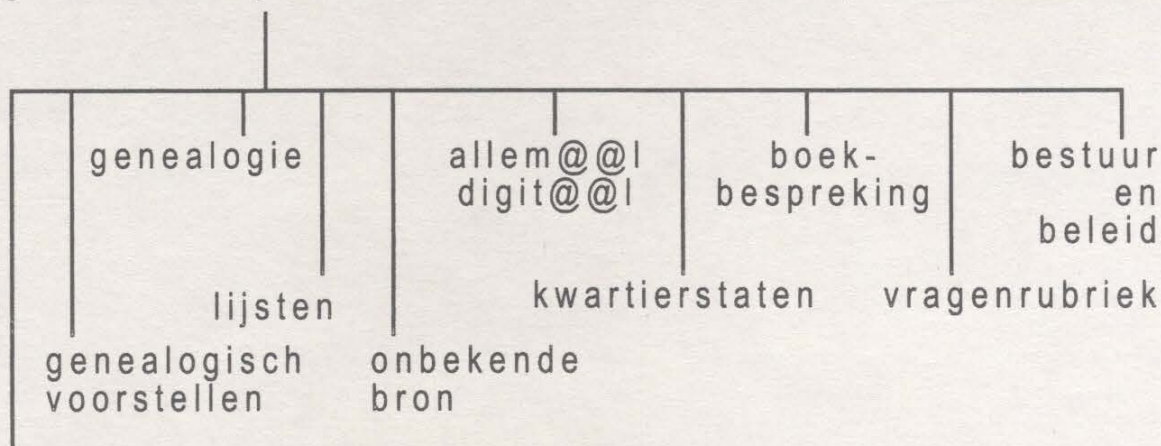
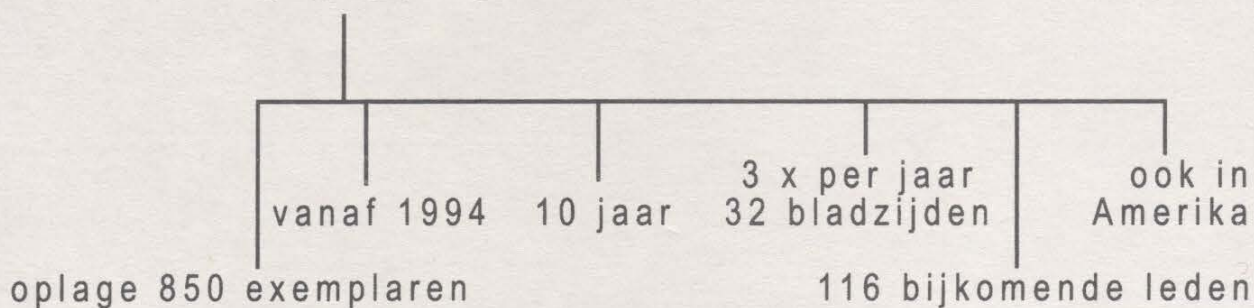

NGV

HDP

zie ook homepage <http://www.ngvgroningen.nl>

HUPPELDEPUP

J A A R G A N G 1 1 - n u m m e r 1 - 2 0 0 4

HuppelDePup

wordt uitgegeven door de NGV (Nederlandse Genealogische Vereniging) afdeling Groningen en verschijnt drie keer per jaar.

Abonnementen

HuppelDePup wordt gratis toegestuurd aan de leden van de NGV afdeling Groningen.

Overige leden van de NGV kunnen zich abonneren middels een bijkomend of gezinslidmaatschap (à € 8,50 per afdeling/lidmaatschap) van de afdeling Groningen. Dit kunt u aanvragen bij de landelijke ledenadministratie: NGV, Postbus 976, 1000 AZ Amsterdam. Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de afdelingssecretaris.

Andere belangstellenden kunnen een los abonnement nemen op HuppelDePup door overmaking van € 8,50 op girorekening 556 30 62 t.n.v. NGV afdeling Groningen te Hornhuizen o.v.v. 'Abonnement HuppelDePup'.

Opzeggen van losse abonnementen schriftelijk vóór 1 november van het lopende jaar.

Oude nummers en jaargangen

Losse nummers, voorzover voorradig, kosten € 3,00. De jaargangen 1994 t/m 2003 (met index) kosten € 8,50 per jaargang, drie jaargangen kosten € 20,00, vijf € 27,50 en elke volgende jaargang € 4,50.

Deze kunnen verkregen worden door het verschuldigde bedrag over te maken op de hierboven genoemde girorekening o.v.v. de gewenste nummers/jaargangen.

Tevens worden ze (met korting) aangeboden tijdens de afdelingsbijeenkomsten.

Schrijvers-exemplaren

Schrijvers van artikelen kunnen auteursexemplaren verkrijgen tegen een gereduceerd tarief, mits vooraf aangevraagd.

Kopij voor HuppelDePup

Kopij voor het volgende nummer **uiterlijk half maart 2004** toesturen aan het redactieadres: **Snelliusstraat 28, 9727 JN Groningen** of via e-mail hjehartog@wanadoo.nl.

Enige spelregels

- Het spreekt vanzelf dat kopij grotendeels betrekking dient te hebben op Groningen.
- Bij voorkeur insturen via e-mail, op floppy (met een afdruk) of duidelijk geschreven/getypt.
- Hoewel we uiteraard blij zijn met elke inzending, worden meerdere bijdragen van één inzender verspreid over diverse nummers van HuppelDePup.
- Te lange artikelen kunnen door de redactie worden bewerkt/ingekort in overleg met de auteur.

Verantwoordelijkheden

De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de stukken die zijn voorzien van een naam. De redactie behoudt zich het recht voor artikelen te weigeren, te redigeren, in te korten en enigszins aan te passen evt. in samenspraak met de schrijver van het artikel.

Eerder en elders gepubliceerde artikelen worden niet geplaatst. Artikelen worden opgenomen in volgorde van ontvangst en/of belangrijkheid, een en ander ter beoordeling van de redactie.

Advertenties

Indien u een advertentie wilt laten opnemen in de volgende HuppelDePup, wordt u uitgenodigd te informeren naar de zeer interessante advertentie-tarieven. De penningmeester mevr. G.J. Kaman-Broekhuizen (tel.: 0595-487074) zal u graag alle benodigde informatie verstrekken. Leden met niet-commerciële advertenties (bv.: te koop aangeboden) krijgen korting.

Website NGV afdeling Groningen:

<http://www.ngvgroningen.nl>

Inhoud HuppelDePup

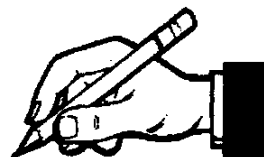
Voorwoord	1
Knipseldienst	1
Oproep Verenigingscentrum	2
Afdelingsprogramma	3
Agenda	5
Genealogisch voorstellen	5
Van de bestuurstaafel	6
Appoin(c)tementen en requesten	8
Kwartierstaat Eelke Huizinga	10
Naamslijsten IV: Huizenbezitters rondom de Grote Markt, 1669	12

januari 2004, jaargang 11 nr. 1

Toevalsvondsten	13, 23
Een toevallige genealogische 'ontmoeting'	14
Om de nalatenschap van Pieter Julles (Bosch)	17
Thije Crans (1580-1622)	20
Allem@@l digit@@l	25
Nieuws van de archieven	26
Boekenrubriek	27
Huwelijk Wortelboer in Alfhausen	29
Vragenrubriek	30

Voorwoord

Joop van Campen, voorzitter

De redactie van HDP, Cals, coördinator knipseldienst en bestuur van de afdeling Groningen wensen u gezellige feestdagen en een voorspoedig 2004.

In 2003 hebben we wederom getracht u een afwisselend programma aan te bieden. Zo besteedden we aandacht aan onderzoek in Duitsland, emigratie naar de U.S.A., en namen we kennis van genealogische bronnen van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen (Mormonen). De contactavond werd in ere hersteld en we brachten een bezoek aan het Verenigingscentrum (VC) in Weesp. Tevens verzorgden we in samenwerking met het Regionaal Historisch Centrum (RHC) Groninger Archieven een aantal kennismakingsbijeenkomsten voor beginnende archiefbezoekers (ruim 100 deelnemers). Deze activiteit, die in een zekere behoefte voorziet, zullen we komend jaar continueren (zie ook pagina 2).

Een voor de NGV belangrijke beslissing vond plaats op 13 september 2003, namelijk de aankoop van het pand waarin het Verenigingscentrum is gehuisvest. Van de regionale afdelingen stemden 25 voor, waaronder Groningen, één afdeling onthield zich van stemming en 7 stemden tegen. Het pand verkeert in een verantwoorde staat en er bestaat de mogelijkheid tot uitbreiding in de naaste toekomst.

Komend voorjaar organiseren we samen met het RHC Groninger Archieven en de *Historische Vereniging Stad en Lande* een lezingencyclus. Het thema is "Uw God, mijn God? Over geloven en geloofsstrijd in Groningen" (zie pagina 3 en 4).

Over de aanwas van leden zijn we voorzichtig optimistisch. Qua aantal leden nemen we met ruim 560 leden na Amsterdam, Rotterdam en Utrecht de vierde plaats in. Tellen we daarbij het aantal bijkomende leden (ca. 120) op dan is de afdeling Groningen de grootste. In de loop van 2004 hopen we de grens van 700 (leden + bijkomende leden) te passeren.

De redactie van HDP heeft gelukkig nog artikelen in portefeuille, maar uw bijdrage is nog steeds van harte welkom! Heeft u een artikeltje of een leuke genealogische vondst, meld het onze redactie. Immers HDP is een afdelingsblad voor u, maar ook door u geschreven.

Internet u? Bezoek dan eens onze website en abonneer u gratis op de digitale nieuwsbrief. In een van de rubrieken, het gastenboek, zijn nazaten van emigranten op zoek naar hun voorouders. Misschien kunt u ze vanuit uw gegevens verder helpen; dat leidt soms tot leuke contacten.

Knipseldienst

Frans Renssen

Ondanks alle moderne mogelijkheden die ons worden aangereikt via email en Internet, moeten we onze krantenknipsels niet verwaarlozen. Niets is zekerder dan de afgedrukte familieadvertentie of een redactioneel bericht over b.v. een 60-jarig huwelijk. Onze trouwe knippers/sters willen we graag aan het eind van het jaar bedanken voor hun, veel tijd nemende, arbeid. Op de volgende contactavond van de afdeling komend najaar zal u weer het jaarlijkse coördinatiebestand worden getoond en wellicht treft u daar dan de juist nog missende familieadvertentie aan.

Ook willen we graag hierbij de lezers van deze HDP oproepen aan het knipselwerk van de afdeling te willen meewerken. Vooral de bladen uit de Veenkoloniën, noord en zuid Drenthe, maar ook b.v. de 'Ommelander Courant', de 'Hogelandster', de 'Noor-

derkrant' en de 'Wiekslag' missen we nog in ons bestand, terwijl wellicht uw kerkblad soms ook advertenties of berichtjes van genealogisch belang opneemt. Wij houden ons aanbevolen. Tot slot willen we onze huidige knippers/sters dringend vragen de 'instructies voor het knippen' op te volgen, omdat mij daardoor veel extra arbeid wordt bespaard. Heeft u deze niet, bericht mij dit dan heden nog!
Telefoon: 050 – 309 40 55 óf E-mail: renssen@swnet.nl.

Het Verenigingscentrum is van en voor alle leden

Collecties nog beter toegankelijk

In Gens Nostra september 2002 deden wij aan alle NGV-leden een oproep ons te komen helpen om de in het Verenigingscentrum (VC) aanwezige collecties digitaal toegankelijker en bruikbaar te maken.

Ruim 45 leden hebben positief gereageerd op onze oproep.

Op 15 oktober 2002 is deze groep mensen heel enthousiast van start gegaan met het invoeren in de computer van de familienamen voorkomende in de in de Bibliotheek-Boeken aanwezige kwartierstaten, kwartierstatenboeken en genealogieën.

Een hele klus, maar op dit moment zijn de kwartierstaten en kwartierstatenboeken praktisch klaar en is men inmiddels begonnen met de genealogieën.

Nog veel meer hulp nodig

Er zal de komende jaren nog heel veel werk verricht moeten worden, niet alleen aan het ontsluiten van de boeken en tijdschriften, maar ook van bidprentjes, knipsels en heraldische afbeeldingen. Daarom doen wij een dringend beroep op u als lid van de NGV ons hierbij een handje te komen helpen.

Dus als u wat vrije tijd heeft, een computer en misschien een scanner bezit, neemt u dan contact met ons op. Want alleen met uw hulp kunnen wij dit alles realiseren.

Ook tijdens de openingsdagen van ons VC op donderdag en zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur kunnen wij hulp gebruiken voor o.m. de uitleen van boeken, tijdschriften, microfiches, knipsels en documentatie. Op de woensdagen is hulp nodig voor het sorteren van advertenties, het maken van kopieën voor de Dienst Bestellingen en diverse werkzaamheden bij de beide bibliotheken.

Voor inlichtingen en aanmeldingen kunt u schrijven of een e-mail sturen naar:

NGV Verenigingscentrum, Papelaan 6, 1382 RM Weesp. E-mail: info@ngv.nl.

U kunt ook contact opnemen met W.H. van der Horst-Harkema, Grondmolen 44, 4133 ED Vianen, tel.: 0347-372243 of 06-26344054

Wij rekenen op u!!

Voorlichtingsbijeenkomsten voor beginnende onderzoekers voorjaar 2004

Bij voldoende belangstelling organiseren wij i.s.m. de Groninger Archieven ook komend voorjaar weer een (paar) voorlichtingsbijeenkomst(en). Aan de orde komen: de algemene gang van zaken rond onderzoek en raadpleging van stukken, en het gebruik van allerlei materiaal en catalogi, zoals de bibliotheekcatalogus. Speciale aandacht is er voor materiaal voor familieonderzoek. Middels opdrachten en met begeleiding leert u snel de weg te vinden in dit materiaal. Deelname is gratis.

Belangstellenden kunnen zich aanmelden bij de redactie van dit blad (H.J.E. Hartog, adres zie achterin dit nummer, of via e-mail hjehartog@wanadoo.nl).

Afdelingsprogramma in voorjaar 2004

Nico de Oude

Alle afdelingsbijeenkomsten in deze periode vinden plaats in de **Groninger Archieven, Cascadeplein 4 te Groningen**, in het verlengde van het hoofdstation tussen het Emmaviaduct en het Hoornsediep; vijf minuten lopen vanaf bus- en NS-station.

In de maanden februari tot en met april organiseren de Nederlandse Genealogische Vereniging, afdeling Groningen, RHC Groninger Archieven en de cultuurhistorische vereniging Stad & Lande gezamenlijk een lezingencyclus over religieuze geschiedenis in Groningen, getiteld:

'Uw God, mijn God? Over geloven en geloofsstrijd in Groningen'

Deze lezingen hebben gemeenschappelijk dat ze perioden behandelen waarin er sprake was van (interconfessionele) strijd. In iedere lezing zal aandacht worden besteed aan de rol die geschriften al of niet daarbij speelden, de vergelijking van de situatie in Groningen met elders en de eventuele rol van familieverhoudingen. De vier lezingen beslaan tezamen de periode van de zestiende tot en met de twintigste eeuw.

Woensdag 25 februari 2004 – Lezing 1

Aanvang : 20.00 uur (zaal open 19.30 uur)

Thema : *De prophecije van Jarfke: het religieuze wereldbeeld van een zestiende eeuwse plattelandselite*

Spreeker : drs. Otto S. Knottnerus, historisch socioloog; publiceert vooral over de sociale en culturele geschiedenis van het Nederlandse en Duitse Wadengebied.

De zogenaamde *Prophecije van Jarfke* is een volksboekje dat in Oost-Groningen tot in de 19^e eeuw een grote populariteit genoot. Jarfke's vermeende voorspellingen worden rond 1580 in Emden voor het eerst vermeld. De eerste bekende druk is van 1597. De oudste bewaarde drukken dateren pas uit de 18^e eeuw. Jarfke is waarschijnlijk een historische figuur, die aan het einde van de 15^e eeuw leefde en aan wie men later met terugwerkende kracht een aantal bestaande anekdotes en voorspellingen toedichtte. Daaraan toegevoegd werden enkele schriftelijke overleveringen over het ontstaan van de Dollard. Het boekje is vermoedelijk ontstaan in het milieu van Oldambtster eigengeërfden, die sterk beïnvloed waren door de renaissance. Het publiek bestond uit geleterde boeren. Als zodanig vertegenwoordigt het een wereldbeeld dat ontstond op een moment dat de keuze tussen calvinisme, lutheranisme, doopsgezindheid dan wel Contrareformatie nog niet vaststond.

Woensdag 17 maart 2004 – Lezing 2

Aanvang : 20.00 uur (zaal open 19.30 uur)

Thema : *De Nadere Reformatie in Groningen en Oost-Friesland*

Spreeker : dr. Alex C. Klugkist, bibliothecaris van de RU Groningen.

In de 17^e eeuw ontstond bij veel protestantse gelovigen in Europa de indruk dat de Reformatie slechts had geleid tot "half werk". Weliswaar werd een reformatorische leer verkondigd, maar aan de hervorming van het persoonlijke leven, de piëtas, werd naar veler gevoelen te weinig aandacht besteed. Deze groep voelde de noodzaak van een Nadere Reformatie. Het ging al gauw om een brede beweging die zich over Europa uitbreidde en algemeen wordt aangeduid als het Piëtisme. Ook aan het geestelijk leven in Groningen en Oost-Friesland ging dit alles niet ongemerkt voorbij.

Woensdag 7 april 2004 – Lezing 3

Aanvang : 20.00 uur (zaal open 19.30 uur)

Thema : *Emancipatie in de diaspora: Rooms-Katholieken in Groningen in de 19^e eeuw*

Spreker : drs. Egbert O. van der Werff, studeerde geschiedenis aan de RU Groningen; hij publiceerde vooral over regionale historische onderwerpen betreffende de kerkgeschiedenis van de middeleeuwen en de geschiedenis van de katholieken in de 19^e en 20^e eeuw.

De formele gelijkstelling in de Franse tijd gaf de katholieken ruimte hun geloof voortaan openlijk te belijden. Gestaag kwam in de 19^e eeuw de emancipatie van de katholieken tot stand. Het herstel van de bisschoppelijke hiërarchie in 1853 was daarbij van grote betekenis. De pastoors droegen de gemeenschapsopbouw van bovenaf. Zij waren vaak de initiatiefnemers van sociale verheffing, mede mogelijk gemaakt door de pauselijke encycliek *Rerum Novarum* van 1894. Een andere taak van de pastoors was de bouw van een grote parochiekerk. Tegen de bouw van verschillende neogotische kerken, vaak met forse torens, ontstond verzet onder de bevolking, omdat deze werden gezien als teken van 'rooms triomfalisme'. Groningen heeft geen grote namen opgeleverd in de emancipatiebeweging van de 19^e eeuw. Deze strijd werd vooral geleverd door de katholieke intelligentsia in het zuiden en het westen van Nederland. De ontwikkeling op het platteland ging langzaam, terwijl er in de stad Groningen, waar een redelijk grote katholieke gemeenschap was, reeds vroeg centrale instellingen tot stand kwamen, zoals voor armenzorg en onderwijs.

Woensdag 28 april 2004 – Lezing 4

Aanvang : 20.00 uur (zaal open 19.30 uur)

Thema : *Gereformeerden in Groningen 1870–1950*

Spreker : dr. Gert van Klinken, docent kerkgeschiedenis Theologische Universiteit Kampen.

De gereformeerden in Groningen wensten tegen de geest des tijds het klassieke calvinisme te handhaven. Tijdens de Afscheiding van 1834 en de Doleantie van 1886 traden zij uit de Nederlandse Hervormde Kerk. Hun optreden was nauw verbonden met dat van de Antirevolutionaire Partij (ARP). De gereformeerden wilden volop deel uitmaken van de samenleving, terwijl zij tegelijkertijd probeerden zich van die samenleving te onderscheiden. Dat dit niet altijd gemakkelijk was blijkt op allerlei terreinen: kerk en politiek, maar ook beroepsuitoefening, school en leescultuur. De gereformeerden werden gewaardeerd als noeste werkers, als mensen die aanspreekbaar waren op een principe. Toch waren hun relaties met anderen wel eens problematisch: ze botsten met het communisme in het Oldambt, sloten met de katholieken een verstandshuwelijk, verschilden met het liberalisme van mening over school en wetenschap en bedreven onder de Groninger joden een tamelijk agressieve zending.

Naast bovengenoemde lezingenserie is er nog een vergadering van onze afdeling:

Zaterdag 3 april 2004

Aanvang : 10.00 uur (zaal open 9.30 uur)

Thema : *Afdelings-Leden-Vergadering*

Agenda :

1. Opening.
2. Mededelingen.
3. Notulen van de Afdelings-Leden-Vergadering van 1 november 2003.
4. Jaarverslag van de afdeling.

5. Financieel verslag van de penningmeester; rekening 2003.

6. Verslag kascommissie.

7. Benoeming nieuwe kascommissie.

8. Bestuursverkiezing.

Aftredend zijn de heren N.T. de Oude en M.J. IJzerman. Zij stellen zich herkiesbaar. Kandidaatstelling(en) dien(t)(en), uiterlijk één week voor de vergadering en ondertekend door tenminste vijf leden, te geschieden bij de secretaris.

Statutair jaarlijkse (her-)verkiezing van de afdelingsafgevaardigde en mandaatverlening. De huidige afgevaardigde, dhr. M.J. IJzerman stelt zich herkiesbaar.

9. Algemene Vergadering voorjaar 2004. Toelichting door de afdelingsafgevaardigde.

10. Rondvraag en sluiting.

De agendastukken worden voor aanvang van de vergadering ter inzage gelegd. U kunt zich echter ook op deze vergadering voorbereiden door de stukken aan te vragen bij de secretaris (adres, etc.: zie achterin dit blad).

Agenda

- t/m 14 mrt. 2004 Tentoonstelling "Varende Voorvaderen deel II", de familie Botje in beeld in het Noordelijk Scheepvaartmuseum, Brugstraat 24, 9711 HZ te Groningen. Openingstijden: dinsdag t/m zaterdag van 10–17 uur, zon- en feestdagen van 13–17 uur, 24 dec. en 31 dec. open van 10–16 uur, eerste kerstdag en nieuwjaarsdag gesloten.
- 7 febr. Themadag Duitsland in NGV verenigingscentrum, Papelaan 6 te Weesp van 10–16 uur; info elke donderdag en zaterdag tussen 10 en 16 uur via 0294-413301.
- 5 juni 51^e Genealogische Dag te Alkmaar in theater De Vest van 10–17 uur; toegang € 7,50, info 072-5154716.

Genealogisch voorstellen

Nico de Oude en Antonia Veldhuis

In deze rubriek komen nieuwe leden aan het woord die zich voorstellen, vertellen aan welke namen ze werken en wat hun andere hobby's zijn.

Sinds 2000 waren daar ook de trouwe leden, die op de enquête van 2000 aangaven dat ze in genealogisch voorstellen wilden. We zijn er door heen. Iedereen die namen opgaf hebben we gehad. Deze keer dus alleen nieuwe leden. Vulde u geen namen in op de enquête, of leverde u die niet in en wilt u zich ook voorstellen:

Een mailtje (briefje of telefoontje) naar antonia.veldhuis@hetnet; voor adres zie omslag, en u staat hier een volgende keer.

Nieuwe leden

Mevr. **A.A.M. Stark** (lidnr. 129786) uit Nieuwegein doet onderzoek naar de familie Stark (provincie) en naar Duin en Kruize (beide Nieuwe Pekela). Andere hobbies: fotograferen, lezen, dieren (mijn grasparkieten). Ze doet sinds ongeveer een jaar aan genealogisch onderzoek, is ook geïnteresseerd in geschiedenis en oude kunst en heeft een cursus kunstgeschiedenis gedaan.

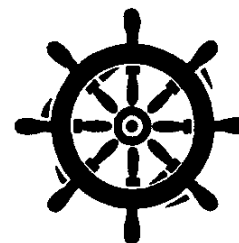
Dhr. **H. Luining** (lidnr. 129854) uit Holwierde doet onderzoek naar Luining (Groningen, Hoogezand), Veenstra (Westerkwartier), Wedema (Groningen, Veenkoloniën) en Holt (Roden). Andere hobbies: filatelie, orchideeën en fotograferen. Hij doet sinds een half jaar aan genealogie.

Dhr. **O.D. Kuipers** (lidnr. 129862) uit Hengelo doet onderzoek naar Kuipers (Hoogezand, Uithuizermeeden), Wemmi (Noordbroek), Veenhoven (Wildervank) en Zweep (Oude/Nieuwe Pekela). Hij doet reeds enige jaren aan genealogisch onderzoek. Andere hobbies: schaatsen en fietsen; daarnaast verzamelt hij postzegels met stempel "Groningen". Hij is geboren in Groningen (stad); woont al 25 jaar in Twente, maar is nog steeds gek op Grunneger kouke.

Dhr. **J.D. Sterenberg** (lidnr. 129951) uit Uithuizermeeden doet sinds twee jaar aan genealogie met onderzoek naar de namen Ste(e)renberg in Groningen en omgeving. Hij wil t.z.t. een artikel schrijven over zijn onderzoek.

Van de bestuurstafel B + B (Bestuur en Beleid)

Thijs IJerman, afdelingsafgevaardigde

Sinds het verschijnen van de vorige HuppelDePup zijn er twee Algemene Vergaderingen (AV) gehouden. Een extra-AV op 13 september en een reguliere op 29 november.

Algemene Vergadering 13 september 2003

Deze AV stond in het teken van de voorgestelde aankoop van het huidige Verenigingscentrum (VC) in Weesp door de vereniging. Sinds het VC uit Naarden weg is huren we een pand in Weesp. Aangezien de verhuurder aangegeven had dat hij het huurcontract over een paar jaar niet meer wilde verlengen, had het hoofdbestuur (HB) een huisvestingscommissie in het leven geroepen om een nieuwe, maar dan meer definitieve locatie te zoeken. Uiteindelijk bleek het huidige VC te koop te zijn en waren andere mogelijke locaties te duur of (voorlopig) nog niet beschikbaar. Deze locaties waren: het 'gebouw De Bazel' (voormalig kantoor van de Ned. Handelsmij, later ABN) aan de Vijzelstraat in Amsterdam, waar in de toekomst het gemeentearchief gehuisvest wordt; het huidige Utrechts archief in Utrecht, het erfgoedcentrum bij de Bataviawerf in Lelystad en een nieuw te bouwen archiefcomplex in Almere. Het gebouw in Amsterdam zal voorlopig eerst gebruikt worden door het Rijksmuseum i.v.m. de verbouwing, het Utrechts archief zou verhuizen naar de binnenstad, maar dat is voorlopig uitgesteld. Het project in Almere was in delen geknipt en de bouw van het deel waarin de NGV gehuisvest zou worden, was uitgesteld. De bouwplannen van het erfgoedhuis in Lelystad waren wel concreet. De locatie was goed per openbaar vervoer bereikbaar, maar er moesten wel enkele aanpassingen komen om aan de wensen van de NGV te kunnen voldoen (eigen studiezaal, werkplekken voor de medewerkers, collecties "bij de hand" en niet in een verder weg gelegen depot). Deze wensen verhoogden de kosten echter dusdanig dat deze de draagkracht van de vereniging ver te boven zou gaan. Het niet doorgaan van de locatie Lelystad was een grote teleurstelling voor het bestuur van de afd. Flevoland dat zich er erg voor ingespan-

nen had om het VC naar Lelystad te krijgen. Het afdelingsbestuur stemde dan ook tegen de aankoop wat nog begrijpelijk is, maar het bestuur is ook afgetreden en heeft ook het lidmaatschap van de NGV opgezegd. Het is jammer dat men in Flevoland zich kennelijk niet neer kon leggen bij een democratisch genomen besluit dat volgens mij op goede gronden en na zorgvuldige afweging genomen is. Het huidige VC is misschien niet het meest ideale gebouw, maar op een bepaald moment moet je knopen doorhakken. De aankoop van het VC wordt deels gefinancierd uit eigen middelen, deels met een hypotheek en met een lening van de *Stichting Sedes Nostra*. Deze stichting is indertijd opgericht om geld in te zamelen voor een VC van de NGV in Amsterdam. Deze doelstelling schijnt niet veranderd te kunnen worden in de statuten van de stichting, zodat een schenking niet mogelijk is. De rente is overigens symbolisch: 1%. Het HB verwacht door een verdergaande digitalisering van de collecties in het VC in de toekomst ruimte te besparen en verder kan er nog een verdieping gezet worden op de uitbouw. Er werden door diverse afgevaardigden allerlei vragen gesteld, die door het HB allemaal afdoende beantwoord werden. De AV ging met grote meerderheid accoord met de aankoop van het VC. Als afgevaardigde van onze afdeling heb ik ook voor gestemd.

Algemene Vergadering 29 november 2003

De voorzitter dhr. Trap begon met een onaangenaam bericht t.a.v. de afd. Overkwartier van Gelre. Het HB kwam er bij toeval achter dat het bestuur van deze afdeling een afdelingsledenvergadering (ALV) had belegd waarbij het bestuur zijn aftreden aankondigde en verder voorstelt om een aparte, gelijknamige genealogische vereniging op te richten. De redenen van het afdelingsbestuur (AB) zich af te scheiden waren: (1) de aankoop van het VC (de afdeling was overigens niet vertegenwoordigd op de AV van 13 september), (2) te weinig aandacht in Gens Nostra aan het gebied van de afdeling, (3) in het VC zijn maar weinig bronnen aanwezig over het gebied van deze afdeling en (4) problemen met de 'starheid van regels' van het ter inzage krijgen van de aanwezige bronnen in het VC t.a.v. het afdelingsgebied. De leden van de afdeling worden opgeroepen om lid van te worden van de nieuw op te richten vereniging en om hun lidmaatschap van de NGV op te zeggen. Het HB is hierover bijzonder boos omdat er geen enkel overleg is geweest. Bovendien heeft het AB zijn grieven niet van tevoren kenbaar gemaakt aan het HB. Verder heeft men het ledenbestand van de NGV gebruikt voor doeleinden buiten de NGV en wil men in een ALV tegelijk een nieuwe vereniging oprichten. Er heeft een gesprek plaats gevonden tussen het HB en het AB maar volgens dhr. Trap was dat een bijzonder onvruchtbaar en eenzijdig gesprek en bleek er met het AB geen constructief overleg mogelijk. Het HB overweegt de betreffende bestuursleden dan ook te royeren en heeft de leden van de afdeling een brief gestuurd waarin het standpunt van het HB uiteengezet wordt. Het HB zal op de ALV aanwezig zijn.

Het VC is nog niet definitief aangekocht. Op de AV van 13 september werd aangedrongen op een schone grond verklaring en een verklaring t.a.v. asbest. Verder zijn er een paar formele problemen bij de verkoper die nog verholpen moeten worden. De onderzoeken m.b.t. de grond en het asbest zijn afgerond en het passeren van de koopacte kan op korte termijn plaats vinden.

Een belangrijk agendapunt was de begroting voor 2004. De begroting voor 2004 is sluitend maar zonder een post onvoorzien. Doordat we geen huur meer hoeven te betalen en de hypotheeklasten aanzienlijk lager zijn dan de te betalen huur, wordt een

flinke besparing bereikt. Deze besparing valt weer weg tegen lagere contributieopbrengsten en hogere lasten. Een vast punt wat regelmatig ter sprake komt, is *Gens Nostra*. Voor 2004 is een bedrag van € 145.000 begroot (2003: € 140.000). Er zijn enkele 'concurrerende' offertes gedaan, maar bij nadere bestudering bleken deze niet of nauwelijks concurrerend te zijn. De afd. Computergenealogie heeft een voorstel ingediend bij het HB om een aanzienlijke kostenbesparing te bereiken met behoud of zelfs verbetering van de kwaliteit. Het HB moet dit voorstel nog nader bekijken en verder zal er nog overleg plaats vinden met de redactie. De begroting werd met algemene stemmen aangenomen.

Enquête NGV

In dit verband is het nog interessant aandacht te besteden aan een binnen de NGV gehouden enquête onder 264 personen. Hieruit blijkt dat 47% van de ondervraagden *Gens Nostra* (GN) het belangrijkste binnen de NGV vindt, de afdelingen scoorden 31%, het VC 16% en 6% had geen mening. Over het bezoek aan het VC: 122 Personen hadden wel eens het VC bezocht, 187 personen vonden de afstand naar het VC bezwaarlijk, 196 personen maken voornamelijk gebruik van archieven, 172 ondervraagden maken voornamelijk gebruik van internet, 116 personen hadden geen tijd voor een bezoek aan het VC en 140 ondervraagden waren nog nooit in het VC geweest (men kon meer dan 1 antwoord geven). Over het belang van de collectievorming in het VC gaven 187 personen aan dat zij dit groot achten, 63 minder en 14 vonden het van geen belang. Het belang van de afdelingsbibliotheken is vrijwel in evenwicht, 111 tegen 108. Vrijwel alle ondervraagden maken gebruik van een computer en ook de meesten maken voor hun onderzoek gebruik van Internet. Voor wat betreft de inhoud van GN: de informatieve artikelen scoren het hoogst, 187 personen gaven hier het meeste belang aan. De genealogische vragen scoorden 154, de genealogieën 143; mededelingen 134; kwartierstaten 127 (ook hier meer dan één antwoord mogelijk); 138 ondervraagden lezen GN gedeeltelijk, 125 helemaal. Bij de afdelingen bleken 191 personen het afdelingsblad het belangrijkste te vinden, gevolgd door de lezingen met 132. De contactavonden scoorden 92 stemmen. De leeftijdsopbouw van onze vereniging is nogal eenzijdig: van de ondervraagden behoort 46% tot de leeftijd 55-70 jaar; 27% is ouder dan 71; 19% valt in de leeftijd 45-54 jaar en 7% is jonger dan 45. 1% gaf geen leeftijd op. Is genealogie vooral een activiteit van 55+-ers? Moeten wij ons bij ledenwerving vooral op deze groep richten of heeft de jeugd toch nog toekomst?

Appoin(c)tementsen en regesten

Antonia Veldhuis

Voor het zoeken in het Statenarchief naar een in een boek genoemde datum over Tid-do Huninga (alle info over hem is welkom) vroeg ik Toegang 1, inventarisnummer 11 aan. Het gezochte bleek er niet in te staan, wel een ander – al zes jaar slepend – geval. Het leverde bovendien een paar bladzijden notities op. Honderden predikanten-, schoolmeesters- en professorenweduwen, militairen (genoemd met hun kapitein) en lamme, blinde en onnozele mensen die tussen 1648 en 1652 steun kregen kwam ik tegen. De meeste hulpbehoevenden kregen 52 gulden per jaar, de weduwe van professor Meivardi stond genoteerd voor 300 gulden, de krankzinnige student Jan Hop-pinck kreeg 208. Ik noteerde een paar aardige, die ik jullie niet wil onthouden. Mis-

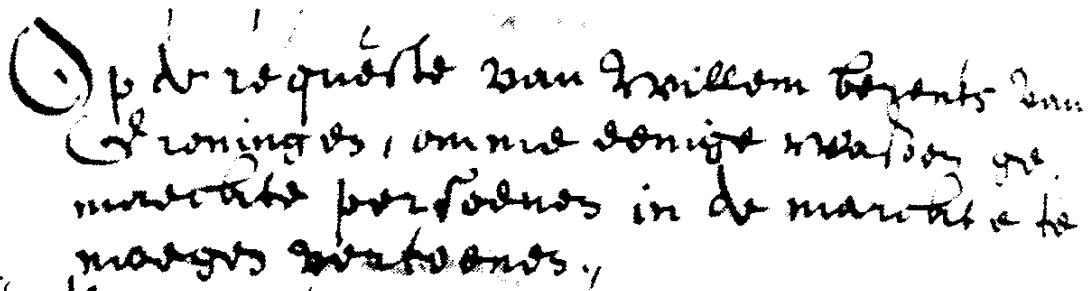
schien staat er zelfs nog een bekende van een lezer in, hetgeen ik dan graag hoor.

- Anna simpele dochter van Claes Luitiens op de Ham krijgt 52 gulden.
- Stine Geerts voor haar lamme en stomme kind.
- Grete Gabbes tot Midwolde voor haer stumme, lamme en sinloose kint.
- Peter Jansens tot Winschoten regardt van sijn miserable kinderen.
- Meinethje wed. en slechte dochter.
- Winolt Henderix simpele wed. in de Beerta.
- Claes Bruins voor sijn onsinnige soone tot Suithorn.
- Wijtske blinde vrouw tot Noorthorn.
- Willem Jansen tot Obergum gebrecklijcke kindt.
- Elsjen Wijnolts oude pedels wedewe.
- Harmen Berents slecht soldaat.

Uit klapper 189, requesten verzameld uit RA III a, de jaren 1601–1614 noteerde ik:

- 15- 3-1604 Roloff Isbrandts gelast voor zijn zoon, de varwer, een andere woning te zoeken.
- 12- 7-1605 Ees Sandvoert gelast zijn kinderen behoorlijk te onderhouden.
- 12- 7-1605 Verzoek om een krankzinnige schuitenschuiver voorlopig in het dolhuis onder te brengen.
- 25- 9-1606 Albert Jansen mag de krankzinnige broer van zijn vrouw acht tot veertien dagen opsluiten in een kast in het dolhuis. Idem vijf dagen in de toren achter St. Geertruit (19 november); idem in een kamer (3 januari 1607), en idem op de Apoort (26 februari 1607).
- 9- 6-1607 De familie van de krankzinnige Homan Homans gelast maatregelen te zijner bewaring te geven. De kosten van het onderhoud vergoeden aan de dener Claes ter Borch.
- 17-10-1607 Een inwoner van Amsterdam toegestaan gedurende drie dagen kunsten te vertonen met een beer.
- 16- 3-1608 De echtelieden Johan Panser en Alijt bevolen hun samenwoning te hervatten.
- 12-11-1608 De familie Coenders maakt bezwaar tegen het voorgenomen huwelijk van Deetke van Fervow, wed. Abel Coenders, met Zeino Lewe.
- 25- 3-1609 Verzoek het lichaam van de zelfmoordenaar Edso Santvoert in het hof achter zijn huis te mogen begraven.

En nog een voorbeeld uit RA III a 19, d.d. 24 juli 1617:

Op de requeste van Willem Berents van Groningen, omme eenige wassen gemaecte persoenen in de marckte te moegen vertoenen.

Op de requeste van Willem Berents van Groningen, omme eenige wassen gemaecte persoenen in de marckte te moegen vertoenen.

Kwartierstaat van Eelke Eelkes Huizinga

Bert Kranenburg

1. **Eelke Eelkes Huizinga**, arbeider, winkelier, huisschilder, stoeldraaiër, geb. Sappemeer 9-4-1806, overl. Winschoten 30-10-1890, tr. (1) Hoogezand 28-11-1835 **Tonnisje Willems Meijers**, natuurlijke dochter van Roelfien Harms Meijers, ged. Gieten 7-12-1806, overl. Hoogezand 2-10-1850; tr. (2) Hoogezand 8-9-1853 **Grietje Huizinga**, dr. van Jan Lammerts Huizinga en Geertruid Harms Bouwman, geb. Sappemeer 8-6-1817, overl. Kalkwijk 5-11-1886.
2. **Eelke Jacobs Huizinga**, verver, timmerman, geb./ged. Oldehove 28-10-1770/ 4-11-1773, overl./begr. Hoogezand 12-4-1806/14-4-1806, otr./tr. Middelstum 3-3-1799/Hoogezand 29-3-1799
3. **Anna Samuels Meihuizen**, geb. Borgercompagnie 17-4-1776, ged. 29-4-1798, overl. Windeweer 27-1-1861; zij tr. (2) Hoogezand 20-12-1819 met **Roelof Marcus Olthof**, geb. Hoogezand 11-12-1776, schippersknecht, zee-man, overl. Anloo 9-2-1836, zn. van Markus Antonie Olthof en Hilligje Roelofs.
4. **Jacob Geerts**, ged. Hoogkerk 3-3-1737, begr. ald. 31-12-1792, otr./tr. Wierum 4-5-1766/Hoogkerk 19-6-1766
5. **Talje Eelkes**, ged. Wierum 19-11-1741, begr. Hoogkerk 26-6-1786.
6. **Samuel Roelofs Meihuizen**, landbouwer, geb. Delft 23-10-1743, ged. 22-7-1792, overl. Hoogezand 27-8-1829; hij tr. (2) Hoogezand 2-5-1779 **Trijntje Jans**, geb. Kalkwijk 17-11-1750, overl. Borgercompagnie 19-3-1793 en otr./tr. (1) Sappemeer 17-3-1775/Hoogezand 19-3-1775
7. **Geertruid Gerrits ten Cate**, geb. Sappemeer 20-1-1754, overl. ald. 31-1-1778.
8. **Geert Jans**, van Bentheim (Duitsland), overl. 1771, tr.
9. **Aaltjen Jacobs**.
10. **Eelke Garmts**, ged. Oldehove 13-1-1694, otr./tr. Oldehove 14-3-1728/Wierum 28-3-1728
11. **Berentje Pieters**, geb. Ezinge, ged. Fransum 7-8-1698; zij tr. (1) Fransum 17-5-1722 met **Fokko Eeuwes**, van Ezinge, overl. vóór 18-7-1723, en tr. (2) (otr. Wierum 26-3-1724) met **Sjuurt Popkes**, van Wierum, overl. Wierum 9-5-1726.
12. **Rudolf Samuels Peter**, koetsier, ged. Gontenschwyl (Zwitserland) 3-2-1709, overl. Delft 19-10-1770, tr. Delft 26-4-1739
13. **Anna van der Woest**, ged. Delft 26-7-1707, overl. Delft 3-2-1775.
14. **Gerrit Berends ten Cate**, geb. Sappemeer 1732, overl. Sappemeer, otr./tr. Sappemeer 15-1-1752/14-2-1752
15. **Annigje Hindriks Kamphuis**, van Sappemeer.
20. **Garnt Eelckes**, ged. Oldehove 6-6-1662, tr. Oldehove 1-2-1691
21. **Talje Jansen**, van Warfhuizen.
22. **Peter Jacobs**, van Fransum, tr. Sebaldeburen 5-3-1697
23. **Jantje Peters**, van Sebaldeburen; zij tr. (2) Fransum met **Hindrik Gales Ima**, van Niekerk, overl. vóór 2-4-1713, zn. van Gale Iwema en Wijtske Hendriks, en tr. (3) Den Ham met **Frerik Haikes**, van Noortmoer (Duitsland).

24. **Samuel Peter**, landbouwer, ged. Gontenschwyl (Zwitserland) 1671, overl. Kalkwijk 17-2-1758, tr. Gontenschwyl (Zwitserland) 12-5-1698
25. **Barbara Rudolfs Frey**, geb. Gontenschwyl (Zwitserland) 1673, overl. Kalkwijk 5-2-1759.
26. **Louwerens Jans van der Woest**, ged. Delft 2-9-1674, tr. Delft 10-5-1699
27. **Lysbeth Huysmans**.
28. **Berend Gerrits ten Cate**, van Hengelo (O), overl. Sappemeer 1783, tr. Sappemeer 4-10-1723
29. **Geertruid Gerrits Hondebeek**, van Hoogezand.
40. **Eelcke Feickes**, geb. Eest, ged. Grootegast 30-9-1632, otr. Grootegast 21-1-1659
41. **Hillien Gerbens**, van Gerkesklooster.
48. **Jakob Peter**, geb. Gontenschwyl (Zwitserland) juli 1647, overl. ald. 6-3-1716, tr.
49. **Verena Frey**, overl. 1695.
52. **Jan Harmense Woest**, tr. Delft 29-3-1664
53. **Maria Jans**.
56. **Gerrit Stevens ten Cate**, geb. Hengelo (O) ca. 1665, tr. Borne 28-4-1689
57. **Trijntje Berends Cremer**, geb. Deventer ca. 1670.
58. **Gerrijt Hondebeek**, geb. Groningen ca. 1670, otr./tr. Groningen 19-5/7-6-1694
59. **Trientien Annes**, van De Knipe (bij Heerenveen); zij tr. (2) Hoogezand 6-7-1710 (otr. Groningen 21-6-1710) met **Gerrit Luities**, van Sappemeer, en tr. (3) Wildervank 15-1-1719 met **Gijse Luijties**, van Wildervank.
80. **Feijcke Eelckes**, van Eest, otr./tr. Grootegast 29-3-1630/11-4-1630
81. **Brechtte Jans**, van Grootegast.
In het lidmatenboek van Grootegast en Doezum gaan de eerste drie pagina's over het huwelijk tussen Feijcke en Brechte. Op 29 maart 1630 maakt Tieert Luijties bezwaar tegen hun huwelijk. Brechte zou buiten de raad van haar vader, Jan Gerrijts, hem de trouwbelofte hebben gedaan. Maar Tieert zou dronken geweest zijn.
96. **Samuel Galliker**, geb. Gontenschwyl (Zwitserland) 26-5-1620, overl. 21-9-1693.
112. **Steven Stevens ten Cate**, van Hengelo (O); tr. Delden 16-10-1664
113. **Maria Gerrits**, van Hengelo (O).
114. **Berend Willems Cremer**, tr.
115. **Aaltje Teunis Hulshoff**.
116. **Hendrick Gerrits Hondebeek**, overl. vóór 4-11-1684; hij tr. (2) Groningen 12-5-1679 met **Geessien Lamberts**, en otr. (1) Groningen 29-5-1669
117. **Geertien Teeckens Fama**, overl. vóór 12-5-1679.
162. **Jan Gerrijts**.
192. **Hans Galliker**, ged. 1572, overl. Gontenschwyl (Zwitserland) 1628, tr.
193. **Anna Peter**.
224. **Steven Gerritsz. ten Cate**, van Hengelo (O), overl. ald.

Van no. 192 zijn nog voorouders in Zwitserland bekend. Zie hiervoor "Stamboek van het geslacht Meihuizen 1400–1945", mr. J. Meihuizen, 1946.

Datzelfde geldt voor no. 224. Zie "Genealogie van de Groningse takken der (van oorsprong doopsgezinde) familie Ten (C)Kate uit Borne", C.L. ten Cate, Utrecht, 1988.

Naamslijsten

Willem G. Doornbos

IV

Huizenbezitters rondom de Grote Markt, 1669

Het navolgende is een lijst van eigenaren van huizen rondom de Brede Markt [= Grote Markt]. In combinatie met het boek van W.G. Doornbos en D.F. Kuiken, *Burger-vaandelen van de stad Groningen. Een bevolkingslijst uit 1659* (Groningen 1993) kunnen hiermee al heel redelijke resultaten worden geboekt; een gedeeltelijke bewonersgeschiedenis van één of meer huizen lijkt zeker mogelijk.

Op het rapport van die raatsheere Emmius hoe dat deselve, nevens andere heeren gecommiteerden een repartitie hadden gemaect in wat voegen ende hoeveel een iegelijk aen het Brede Merckt wonachtich wegens de geslaegen paelen sullen hebben te betaelen, daarvan exhiberende een opgestelde lijste. Hebben d'hheeren borgemesteren ende raadt sick het gebesoigneerde laeten welgevallen ende verstaen dat een iegelijk eygenaer ofte huurder, soe aen de marckt voornoemt wonachtich is ten volge lijste hyrnae volgende sal moeten betaelen.¹

Namen van de eygenaars van de huisen, staande rontom het Brede Marckt, hoeveele palen ider op sijn rijpe neffens sijn huis staan.²

Noordersijt van het Marckt

	guld.	str.	pl.
Vrouw Hoysema heeft 5 palen, ider cost 38½ stuver ider is ³	9-	12-	4
d'eed. e. heer raadsheer Christoffers (5) ⁴	9-	12-	4
d'hr. rekenmester Barlinckhoff (5)	9-	12-	4
d'ed. heer borgemester Van Julsingha (5)	9-	12-	4
d'heer rentemester Mepsche (5)	9-	12-	4
d'advocaet Bothenius (5)	9-	12-	4
d'ed. e. heer raadsheer Horenken (5)	9-	12-	4
heerschop Cloodt twe huisen (8)	15-	8-	0
d'heer dr. Crous (3)	5-	15-	4
vrouw Swartte (6)	11-	11-	0
joncker Johan Lewe 2 huisen (7)	13-	9-	4
d'e. hopman Egbert van Lingen (4)	7-	14-	0
d'hr. doctor Flugger (3)	5-	15-	4
d'hopman Helmholdt (4)	7-	14-	0
vr. Heex (4)	7-	14-	0
vr. Hoendrix (7) ⁵	13-	19-	4
jr. Geert Mepsche (6)	11-	11-	0
jr. Clandt (3)	5-	15-	4
schrijver Hovinck (5)	9-	12-	4
mr. Boelens (4)	7-	14-	0
jr. van Bierum (4)	7-	14-	0
vr. Entens (8)	15-	8-	0

Oostzijdt

vrouw Valx twe huisen (10)	19-	5-	0
jr. Bierum (6)	11-	11-	0

d'ed. e. luitenant des hoogen gerichtscamer Onne Tamminga (5) ⁵	9-	12-	0
vr. Drapers (4)	7-	14-	0
luitenant Crijns (4)	7-	14-	0
vr. Bus (4)	7-	14-	0
de ed. e. hr. raadsheer Gruis (5)	9-	12-	4
Sevensteerns (3)	5-	15-	4
Aeltien Bus (2)	3-	17-	0

Suidtzijde

Geert Tuis in de Hellem (3)	5-	15-	4
vr. Hoornken (6)	11-	11-	0
commissaris Toppingha (5)	9-	12-	4
Roelef ten Overen kinder (4)	7-	14-	0
Dato Iwema (3)	5-	15-	4
d'hr. dr. van J. Swinderen (7)	13-	9-	4
Peter Reynders (6)	11-	11-	0
heerschop Veelckers (6)	11-	11-	0
de sindicus Elinge (5)	9-	12-	4
jr. Berent Conders (4)	7-	14-	0
Hendrick van Laar (4)	7-	14-	0
vr. Homans (3)	5-	15-	4
schrijver Luitien in de Engels kinder (4)	7-	14-	0
schrijver Draper (2)	3-	17-	0
d'e. geswooren H. Pot (4)	7-	14-	0
d'e. hopman L.J. Barckhuis (1)	1-	18-	4
schrifer Draper (2)	3-	17-	0
vr. Hayckens (2)	3-	17-	0
vr. Bussers (5)	9-	12-	4

Bovengeschreven penningen sullen worden gebruickt om daarmed te betalen de palen aen't Brede Marckt gesettet op die rijpen.

Noten:

1. In margine: Taxa gemaect over het betaelen der paalen om het Breede Merckt gesettet.
2. Groninger Archieven, rnr 314, deel 14, blz. 640, 18 dec. 1669.
3. Respectievelijk gulden, stuiver en plakken (8 plakken = 1 stuiver).
4. Vanaf hier is alleen het aantal palen tussen () aangegeven.
5. Fout bedrag in oorspronkelijk tekst hier overgenomen.

Toevalsvondst

Toegang 176, inv.nr. 31, Classis Loppersum, 18 april 1677:

Art. 3 ad art. 7 raekende de Citatie van Dn. Leonis beschuldicht over exorbitantie in morgendranck en irreguliere huishoudinge, is geoordeelt dat over sulcks ernstijck soude worden vermaent tot beterschap, en in 't besondere tot maticheit en soberheit des levens, en beter reglement in sijn huishoudinge 't welck van de Eerw. Praeses gedaen, en bij sijn E. aengenomen is.

Gevonden door Ineke Saan-Noordhof, Groningen

Een toevallige genealogische "ontmoeting"

Koos Gräper, Borgercompagnie

Wandelend over een van de grootste, zo niet de allergrootste, begraafplaatsen van Europa, het Ohlsdorfer Friedhof in Hamburg, werd mijn aandacht getrokken door een pijl die mij de weg wees naar de Garten der Frauen. In dit deel van de begraafplaats zijn de graven te vinden van vrouwen die medebepalend zijn geweest voor (een deel van) de geschiedenis van Hamburg. Daar aangekomen zag ik meteen de herdenkingssteen die het graf van ene 'Mutter Veldkamp' markeert.

Nu zou dat op zichzelf niet een "adrenaliniserende ontmoeting" hebben hoeven zijn, ware het niet dat ik al enige tijd in de Groninger Archieven bezig was (geweest) met een familie Veldkamp, oorspronkelijk afkomstig uit de omgeving van Ezinge en Sauwerd. Mijn nieuwsgierigheid naar deze vrouw, van wie de volledige naam Anna Wilhelmine Catharina Veldkamp bleek te zijn, was volop in beweging gekomen. Dit gevoel werd vervolgens nog versterkt door de informatie die in deze Garten middels een korte beschrijving van de hier begraven vrouwen in een "aluminium multiband" wordt gegeven (zie foto volgende bladzijde).

Over Mutter Veldkamp valt te lezen dat zij de eigenaresse was van een café op de Hamburger Dom, dat plaats bood aan 1200 gasten. Deze Hamburger Dom kan het best omschreven worden als een groot terrein in het stadsdeel Sankt Pauli, dat hedentendage ondermeer gebruikt wordt als kermisterrein. De associatie met een kerkelijke bestemming bestaat op dit moment zo te zien in het geheel niet (meer). Het Café Veldkamp heeft zijn oorsprong in een door haar grootmoeder begonnen suikerwarenhandel in ... Groningen! Zou er dan misschien een verband kunnen zijn tussen "mijn" familie Veldkamp en deze Mutter Veldkamp? Immers, ik had in Groningen al geconstateerd dat in de Noordgroninger familie, zoals ik die inmiddels in mijn genealogieprogramma (Reunion) had ingevoerd, ook enkele personen waren die in de stad Groningen een suikerwarenhandel hadden.

Anna Wilhelmine Catharina Veldkamp

„Mutter Veldkamp“

5.7.1865 Hamburg - 13.12.1944 Hamburg

„Mutter Veldkamp“ besaß das renommierte, 1200 Sitzplätze fassende Café Veldkamp auf dem Hamburger Dom, ursprünglich gegründet von der Großmutter 1821 als Zuckerwarenhandel in Groningen. Nachdem sie nach Hamburg übersiedelt war, errichtete ihre Tochter ein kleines Dom-Café, das die Enkelin erbe. „Mutter Veldkamp“ heiratete 1900 ihren Konditor, mit dem sie drei Söhne bekam. Mit ihrer holländischen Haube aus Gold, Brüsseler Spitzen und mit Brillanten besetzten Ohrringen, thronte sie hinter der Kasse. Ihren Namen „Mutter Veldkamp“ erhielt sie, weil sie Hamburgs Waisenkinder finanziell unterstützte und einen Tag während der jährlichen Domzeit ihr Café schloss, um die Waisenkinder kostenlos mit Kakao und Kuchen zu bewirten. Als Mutter Veldkamp starb, standen bei ihrer Beerdigung die Waisenkinder mit Kerzen in der Hand an ihrem Grab.

Thuisgekomen van mijn verrassende wandeling over het Friedhof heb ik op mijn Hamburgse logeeradres meteen de laptop aangezet en ben alle mogelijke “links” nagegaan, echter zonder resultaat. Wel waren er een aantal nog niet door mij uitgezochte personen, zodat ik de hoop en moed niet meteen heb opgegeven. Eenmaal terug in het Archief in Groningen ben ik deze “losse Veldkampen” meteen nagelopen, waarvan ene Sijmon Pieters Veldkamp de hoofdrol bleek te spelen. Ik had tot dan toe geen echtgenote en kinderen van deze Sijmon uitgezocht, maar een speurtocht die via het Bevolkingsregister van de Stad liep gaf de uiteindelijke oplossing en de familierelatie van Mutter Veldkamp met “mijn Veldkampen”.

In het kort komt het neer op het volgende: Sijmon Pieters was een zoon uit het tweede huwelijk van Pieter Jakobs Veldkamp, met Jantje Sijmens Doornbos (een korte genealogie volgt hieronder). Na een kortstondig eerste huwelijk trouwt Sijmon Pieters met Margrieth de Bruin, een dochter van Pier de Bruin en Wilhelmina Luckhaus. Het gezin van Sijmons schoonvader woonde blijkens het Bevolkingsregister 1840 in een bovenwoning in de Oude Kijk in 't Jatstraat 187, en Pier was koffiehuisshouder. In hoeverre de informatie in de “multiband” op de Ohlsdorfer begraafplaats ten aanzien van de grootmoeder – namelijk, dat zij in Groningen een suikerwarenhandel begonnen is – wel geheel accuraat is, heb ik tot dusverre nog niet kunnen vaststellen. Sijmon zelf was bakker en woonde aan het Zuiderdiep, in een gang, huisnummer 56, één en ander blijkens het Bevolkingsregister 1860–1870. Op deze kaart wordt ook vermeld dat Sijmon en Margrietha met hun gezin per 12 mei 1865 naar Hamburg vertrokken zijn. Daarmee leek het verband tussen Mutter Veldkamp en de familie Veldkamp uit Noord Groningen min of meer aangetoond te zijn, maar er was nog geen onomstotelijk bewijs. Om dat te verkrijgen was contact met het Staatsarchiv Hamburg nodig, en uit documenten die ik daaropvolgend uit Hamburg ontving, werd duidelijk dat in het gezin van Sijmon en Margrietha in Hamburg, maar ook elders in Noord-Duitsland,

een aantal kinderen geboren werd. Zo werd het gezin van Sijmon op 5 juli 1865 verrijkt met een tweeling: een dochter, namelijk Anna Wilhelmine Catharine, en een zoon, Gottlieb Pieter.

Bij een recent bezoek aan Hamburg, en het Staatsarchiv, heb ik nog wat aanvullende informatie over Sijmon kunnen verzamelen. Zo heeft hij een aantal malen, maar tevergeefs, geprobeerd zich te kwalificeren voor het staatsburgerschap van de vrije Hanzestad Hamburg, onder andere in 1885. Op door mij nog niet achterhaalde gronden werden deze verzoeken door de politie aldaar steeds afgewezen.

Sijmon woonde met zijn gezin, zoals hierboven al gemeld, in Sankt Pauli, op verschillende adressen, maar bijvoorbeeld ook "neben Circus Renz". Zijn beroep wordt aangeduid als dat van "Waffelbäcker". Een paar van de in Hamburg geboren kinderen worden opgenomen in het "Taufregister der Evangelisch Reformierte Gemeinde", en de meeste ervan worden gedoopt door pastor Dilthey.

De geboorte/doop van Anna Wilhelmine Catharina Veldkamp staat vermeld in het "Taufregister der deutsch reformierten Gemeinde in Hamburg Anno 1865", waarbij dan ook bijgeschreven is: "verehel. Veldkamp (1900 Hbg); verstorben 13.12.1944 Hamburg St. A [= Standesamt] St. Pauli Nr. 946/1944". Uit deze toevoeging blijkt dat zij in 1900 getrouwd is met een Veldkamp (die dan blijkens de "multiband" op de begraafplaats haar "Konditor" zou zijn geweest?). Op zich zou dat dan een verklaring voor de aanwezigheid van de naam Johann Veldkamp (1868 –1951) op de gedenksteen van Mutter Veldkamp kunnen zijn. Hiernaar is nog verder onderzoek (overigens lastig vanwege de Personen Datenschutz) nodig. En wie was deze echtgenoot van Mutter Veldkamp dan wel? Waar kwam hij vandaan? Was hij wellicht op een of andere manier familie van haar? Of is deze Johann misschien verwant aan ene Jurriën Veldkamp die ook afkomstig was uit de provincie Groningen (Midwolda), en die rond 1866 als "Schneider" in Hamburg de kost verdiende. Ik heb in elk geval tot nu toe nog geen verband kunnen leggen tussen de Noord-Groninger Veldkampen en deze Jurriën.

Rest mij nog kort toe te lichten waaraan Anna Wilhelmine Catharina Veldkamp haar bijnaam van "Mutter" te danken heeft, en daarmee haar eervolle laatste rustplaats. Zij heeft zich over een lange periode het lot van Hamburgse weeskinderen aangetrokken, en hen financieel ondersteund. Zo sloot zij ook één keer per jaar haar Domcafé voor het publiek, en haalde de weeskinderen dan binnen en gaf hen chocolademelk met koek. Toen Mutter Veldkamp in 1944 overleden was, stonden vele weeskinderen als eerbetoon met een kaars in de hand aan haar graf.

Waar een wandeling zonder duidelijk vooropgezet doel al niet toe kan leiden ...

Korte (deel)genealogie van Sijmon Pieters Veldkamp

Sijmon Pieters Veldkamp, geb. Sauwerd (Adorp) 21-7-1835, broodbakker (1861), overl. Hamburg (D) 17-4-1900. Hij tr. (1) Appingedam 28-4-1859 met **Aletta Steenhuis**, geb. Appingedam 25-8-1838, overl. Groningen 28-7-1860 (Zuiderdiep 56), dochter van Hindrik Pieters Steenhuis en Grietje Hindriks Bos. Hij tr. (2) Groningen 10-2-1861 met **Margrietha de Bruin**, geb. Groningen 21-5-1832, overl. Hamburg (D) 25-2-1904, dochter van Pier de Bruin (1800 – 2-7-1850) en Wilhelmina Luckhaus (28-10-1807 – 27-3-1844).

Uit dit huwelijk werden de volgende kinderen geboren:

1. **Jantje Veldkamp**, geb. Groningen 12-3-1862, (huis nr. 56, letter S), overl. Groningen 5-7-1862 (Zuiderdiep 56 (letter S)).
2. **Zwaantje Veldkamp**, geb. Groningen 26-7-1863 (huis nr. 56, letter S).
3. **Anna Wilhelmine Catharina Veldkamp**, geb. Hamburg 5-7-1865, ged. Hamburg 13-8-1865 (Evangelisch Reformierte Gemeinde; doopgetuigen Ludwig Gottlieb Stets, Catharina Götze), overl. Hamburg 13-12-1944. Zij huwde waarschijnlijk in 1900 in Hamburg met (??) **Johann Veldkamp**.
4. **Gottlieb Pieter Veldkamp**, geb. Hamburg 5-7-1865, ged. Hamburg 13-8-1865 (Evangelisch Reformierte Gemeinde; doopgetuigen: Ludwig Gottlieb Stets; Catharina Götze).
5. **Jan Veldkamp**, geb. Hamburg 7-12-1866, ged. Hamburg 29-9-1867 (Doopgetuigen: Hans Heinrich Luickmann; Cornelius Georg Ferdinand Semmelmann).
6. **Jantje Veldkamp**, geb. Flensburg 29-3-1868, ged. Hamburg 9-8-1868, (Doopgetuigen: Wilhelmine Margaretha Catharine Luickmann; Johanna Martia Christina Semmelmann), overl. Hamburg 27-11-1912.

Om de nalatenschap van Pieter Julles (Bosch)

Petronella J.C. Elema

In de Drentsche Courant van juli 1825 (Drentsche Courant, no. 58, 59 en 60, vrijdag 22, dinsdag 26 en vrijdag 29-7-1825) trof ik een oproep aan tot opsporing van ene Trijntje Pieters, die kort tevoren in Drenthe was gesignaleerd. De advertentie, die tot driemaal toe verscheen en een premie van niet minder dan f 25 in het vooruitzicht stelde aan degene die haar bij de familie kon terugbezorgen (!), was afkomstig van haar broer uit het Groninger dorp Winsum, die de erfenis van hun vader liever niet verdeelde zonder dat zijn zuster zelf aanwezig was...

Daar ik vernomen heb, dat in het laatst van de maand mei dezes jaars te Weesp, in de gemeente Zweelo, provincie Drenthe, of in dier omstreken, zich heeft opgehouden Trijntje Pieters, dochter van Pieter Julles, landbouwer en koopman in paarden gewoond hebbende onder Winsum, in de provincie Groningen, zoo verzoek ik haar, Trijntje Pieters, om zich hoe spoediger hoe liever naar Winsum te begeven, ten einde in persoon hare belangen waartenemen bij de scheiding en verdeling der nalatenschap van wijlen haren vader Pieter Julles opgemeld, die op den 12 januarij 1825 is overleden; terwijl, wanneer zij zich niet mogte komen opdoen, van regtswege iemand zal moeten worden aangesteld, om hare belangen in dezen waartenemen, het geen voor haar zeker niet dan schadelijk kan zijn.

Voorts verzoek ik ieder lezer van dit blad, welken het verblijf van voornoemde Trijntje Pieters kenbaar is, mij hiervan aanwijs te geven, en beloof ik aan dengenen, die haar in persoon bij mij kan bezorgen eene belooning van vijf en twintig guldens, als dan dadelijk te voldoen.

Julle Pieters,
landbouwer in de gemeente Winsum.

Het leek simpel genoeg om te kijken wie dit betrof, maar bij nader inzien waren er niet eens zoveel aanknopingspunten: ondanks het feit dat familienamen al ruim tien jaar waren ingevoerd, gebruikte Julle Pieters die in 1825 nog steeds niet. Met behulp van de opgegeven overlijdensdatum bleek dat de familie de naam Bosch voerde, met een incidenteel voorkomen als Bos zonder meer. Overigens zeker niet vóór 1811, en zoals hierboven bleek nadien ook niet altijd. Bij de overlijdensadvertentie van vader Pieter Julles overigens wel. Waar de overlijdensakte (van de volgende dag, de 12^e) spreekt over het tijdstip donderdag 11 januari 1825, voormiddags om 10 uur – de aangifte vond plaats door twee naburen – had zoon Julle Pieters het in de bovengenoemde oproep over 12 januari, en die datum wordt ook genoemd in de advertentie die was opgenomen in de Provinciale Groninger Courant, no. 11, van vrijdag 14-1-1825:

Winsum den 12 Januarij 1825. Heden, na eene ziekte van ruim 3 weken, overleed onzen geliefden vader Pieter Julles Bosch, in leven Schepper der Schepperij van Winsum, in den ouderdom van bijkans 62 jaren. J.P. Bosch, en uit naam van de overige Erven.

Over het gezin vond ik het volgende:

Pieter Julles Bosch, ged. Onderwierum 22-3-1761, landbouwer en paardenkoper, schepper, overl. Winsum (huis no. 106, oud 63 jr.) 11-1-1825, zn. van Julle Sipkes, landbouwer Onderwierum, en Trijnje Pieters, tr. (1) Onderwierum 23-10-1785 **Willemtje Hindriks**, ged. Zuidwolde 12-6-1757, bij haar huwelijk van Onderwierum, overl. voor 1800, dr. van Hendrik Jans en Trieje (?) Klasen, tr. (2), otr. Eenrum 10-11, tr. Winsum 8-12-1799 **Grietje Jakobs Wiersema**, ged. Eenrum 17-4-1765, overl. Winsum (oud ruim 40 jr., huisvr. van Pieter Julles) 11-9-1810, dr. van Jacob Ulferts Wiersum en Maria Freerks.

Het echtpaar is zijn huwelijksleven begonnen onder het karspel Menkeweer, naar het zich laat aanzien in Onderdendam (dat zelf geen kerkdorp was). Bij de doop van het tweede kind, Menkeweer maart 1787, staat geschreven: “Deese lieden zijn thans woonagtig an het Winsumer trekpad tegenover het Obergummer Tichelwerk, behorende onder Winsum, dat thans vacant is.”

Eind 1799, toen de man hertrouwde, bleek bij de inventarisatie en scheiding dat alle zes kinderen uit zijn eerste huwelijk nog in leven waren. Hij bleek een landbouwbedrijf met beklemming van 96 grazen land te bezitten: de profijtelijke staat bedroeg bijna f 3900, aan de kinderen kwam de helft daarvan toe (RA Hunsingo, inv. no. 884, oud nr. XXXVIII e 4, 2-11-1799). Daarop volgde nog dezelfde dag het huwelijkscontract (RA Hunsingo, inv. no. 899, oud nr. XXXVIII d 5, fol. 37vo, 2-11-1799): de bruid was van ongeveer dezelfde leeftijd als haar bruidegom, maar nog jongedochter. Zij bracht een handvol broers en zusters mee als getuigen. Voor de bruidegom verschenen Hilbrand Jacobs voormond, Sipke Julles sibbe- en Gerrit Wieringa vreemde voogd over zijn kinderen, Daarnaast Jantje Hindriks en haar man (de voormond) Hilbrant Jakobs (zij was volle moei van de kinderen en dus een zuster van Willemtje); Tonnis Willems halfbroer, Jantjen Willems gehuwd met Jakob Reinders halfzuster en zwager, de collector Wilte Pieters volle oom.

“Tante” Jantje Hindriks was bij haar huwelijk met Hilbrant Jakobs (ondertr. Bedum 28-5-1796) geboortig van Zuidwolde, waar de doop van haar zuster Willemtje inderdaad werd aangetroffen.

Uit het eerste huwelijk:

1. **Julle Pieters Bosch** [ook: Bos], volgens zijn overlijdensakte geb. Onderdendam, ged. Menkeweer 25-11/27-11-1785, overl. Winsum (huis no. 58, oud 68 jr.) 12-12-1853, tr. Winsum 26-7-1813 **Diewerke Bennema**, ged. Noordhorn 30-4-1775, overl. Klein-Garnwerd (onder Winsum, oud 53 jr.) 9-12-1828, dr. van Menno Bennema en Trijntje Uittjes; zij was eerder gehuwd met Egbert Hamming, overl. Garnwerd (oud 35 jr., nalatende 6 kinderen) 28-11-1810.
2. **Trijntje Pieters**, geb./ged. Menkeweer 25-3-1787, overl. na 1825.
3. **Pieter Wiltes Bosch**, geb./ged. Winsum 14-7/19-7-1789, landbouwer te Winsum, overl. Winsum (huis no. 106, oud 72 jr.) 10-1-1862, tr. (1) Winsum 13-12-1816 **Katharina Riepma** [ook: **Rijpma**], geb./ged. Baflo 11-2/ 26-2-1797, overl. Winsum (huis no. 106) 10-1-1833, dr. van Enno Riepma en Jantien Albers, tr. (2) Winsum 23-3-1836 **Grietje Bartel[d]s**, geb./ged. Emden 14-11/ 21-11-1805, overl. na 1862, dr. van Barteld J. Barel en Alida Steenbergen, eerder gehuwd met Luitjen Wiersum Danhof, overl. Usquert 9-9-1829.
4. **Hindrik Pieters**, geb./ged. Winsum 27-4/8-5-1791, overl. Winsum (oud 19 jr., zoon van Pieter Julles op de Meden) 20-10-1810.
5. **Jan Pieters Bosch**, geb./ged. Winsum 4-1/13-1-1793, ongehuwd, overl. Winsum (huis no. 106) 9-2-1833.
6. **Sipke Pieters**, geb. Winsum 11-5-1794, ged. in dezelfde maand (datum niet ingevuld), overl. na 1799. Hij was vernoemd naar de broer van zijn vader, resp. zijn overgrootvader van vaderskant.

Zou Trijntje ooit nog zijn opgedoken? Ik heb de repertoria van enkele plaatselijke notarissen doorgenomen, maar geen boedelscheiding gevonden. Ze is in ieder geval niet te Winsum overleden, en klaarblijkelijk ook nooit getrouwd – althans niet in de provincie Groningen. Niet geïdentificeerd is dan nog de volgende persoon, die qua naamgeving in de familie zou kunnen thuishoren, maar hierin desalniettemin niet kon worden ingepast:

Harm Julles Bosch, geb. ca. 1802, kolonist in de Ommerschans, overl. ald. (gem. Ommen, Overijssel, oud bijna 23 jr.) 7-1-1825, aangifte Groningen 29-1-1825. De akte geeft verder geen details; ik heb in de stad Groningen geen doop kunnen vinden.

ADVERTENTIE

BOEKHANDEL GODERT WALTER

Oude Ebbingestraat 53

9712 HC Groningen

Email: gwalter@noord.bart.nl

Tel 050-312 25 23

Fax 050-318 66 30

De specialist in het Noorden voor Groningana

Thije Crans (1580-1622), brouwer in de stad Groningen

A. Crans, Breda

Inleiding

Het onderzoek naar mijn voorouders strekt zich over een groot aantal jaren uit. Omdat ik in Friesland geboren ben en mijn ouders en grootouders ook, veronderstelde ik dat mijn gehele voorgeslacht uit deze provincie zou komen. Maar later bleek, dat de Friese Crans'en oorspronkelijk uit de stad Groningen kwamen.

Omstreeks 1630 komt **Dirck**, een zoon van **Peter Crans** van Groningen naar Leeuwarden. Een broer van hem, **Klaas**, is in 1657 burger van Kollum. De andere drie kinderen van Peter blijven in Groningen wonen. Peter is een zoon van **Johan Crans**, van wie in 1664 gezegd wordt: "Jan Piters geslagt is groot geweest, 5 sonen en 5 dogters, en hebben dese navolgende kinderen en kintskinderen nagelaten, die welcke sijn volle nighten en neeffs kinderen, en konnen tesamen uitbrengen 97 personen, soo noch tegenwoordigh in het leven sijn. Actum Groningen den 13 Martius 1664 bevonden".¹ Dan volgen de namen van de tien kinderen en het getal van hun nakomelingen.

De Crans'en vervulden in de stad Groningen verschillende bestuurlijke functies, zoals raadsheer, secretaris/syndicus, convooimeester en ontvanger der licenten, rentmeester, advocaat en stadsdienaar. Als brouwers en kooplieden waren ze actief in hun gilden. Het militaire vak werd door hen beoefend, evenals het predikantschap.

In de Groningsche Volksalmanak van 1911 staat vermeld: "Burgemeesters of staatslieden heeft het geslacht Crans, Cranssen of Cransjen niet opgeleverd, zij hebben zich tevreden moeten stellen met de lagere regeringsambten als lid der gezworen meente, gildrechtsheer, busheer, enz. **Luitjen Cransjen** was de enige in de familie, die op het raadsheerlijk kussen heeft gezeten". Dat is niet helemaal waar, want ook **Jacob Cranssen** was een groot aantal jaren (1764–1775) raadsheer van de stad.²

Men zou kunnen zeggen dat zij in de stad, vlak onder het hoogste gezag, de Burge-meesters en Raad, een behoorlijke positie bereikten en behoorden tot het stedelijk patriciaat. Hun dochters waren dan ook goede partijen en we zien familierelaties met bekende Groninger geslachten Tjassens, Wolthers, Meinardi, Ottens, Tjaden, Birza, Hamming, e.a. Hier en daar heb ik die relaties wat verder uitgewerkt om te laten zien hoe verweven de families soms waren.

Een lid van de familie Crans, **Willem Jacob Cranssen**, vertrok in 1779 als soldaat naar Nederlands Indië en bracht het tot lid van de Raad van Indië. Zijn dochter Catharina Rica trouwde met Petrus Theodorus Couperus, een kleinzoon van hen is **Louis Couperus**, de bekende schrijver. De Indische tak Cranssen is in 1883 met de dood van Jan Willem C.A. von Gagern Cranssen uitgestorven.

De naar Friesland vertrokken Crans'en boerden ook niet slecht. In deze tak komen veel predikanten en militairen voor, maar ook klok- en kanongieters en later landbouwers. Een van hen, **Jan Crans**, ging, om zijn grote schulden te kunnen voldoen, ook naar de "Oost" en werd o.a. in 1765 opperhoofd van de V.O.C. op het eiland Deshima in Japan.

Hieronder volgt een gedeelte uit de Genealogie Crans, nl. dat over **Thije Crans**. Thije past in de Genealogie, als volgt:

- I. Johan Harmens Crans × ca 1554 Johanna Gestma
- I.1 = II.1 Harmen Crans × ca 1593 Aaltje Lamberts
- I.2 = II.2 Luitje Crans × ca 1580 Hendrikje Sickens

- II.2.1 = III.4 **Thije Crans** × 1615 **Reinouw Tonnis**; zie verder hieronder

- III.4.1 = IV.5 Roelof Crans × 1648 Trijntje Eyssens
- III.4.2 Jantje Crans × 1649 Harmen Rhoda

Thije Crans (zoon van Luitjen Crans (II.2) en Hendrikje Sickens), geb. Groningen ca. 1580, brouwer, overl. 1622, tr. Groningen 29-6-1615 **Reinouw Tonnis**.

In het gildrechtboek staat in 1603 Thije met zijn broers Jan en Sicco vermeld onder de olderman Arend ter Braak.

Thije en Reinouw trouwen op 29 juni 1615 (otr. op 13 mei) en gaan in de Bruggestraat (bij zijn ouders ?) wonen. Reinouw was een dochter van Tonnis Hendriks en Gese Luinghe.

Thije leent al in augustus 1615 tweehonderd daler uit aan zijn schoonvader tegen een rente van 7%.³ Hij boert kennelijk goed, want hij verstrekt ook aan anderen geld en hij int landhuur van Krijn Jansen (zie bij II.2.3b).⁴

Hij is niet oud geworden, in oktober 1622 wordt zijn vrouw als weduwe vermeld, zij verzoekt aan Heepke Gelts om betaling van een schuld wegens geleverd bier.⁵

Als voormond over zijn vier kinderen wordt op 13 maart 1623 benoemd vaandrig Willem Drewes⁶ en als voogden zijn oom Berend – later in diens plaats Thije van Heeck, een vriend van zijn vader Luitjen (zie II.2.3b) - en Johan Krijns. De laatste is getrouwd met Thije's tante Dirkje (zie I.6). Nadien treden als voogden op Johan Hindricks (Pott), gehuwd met Almoedt Crans (zie II.1.1) en Sicco Crans, Thije's broer. Van zijn vier kinderen zijn alleen van Jantje en Roelof Crans meer gegevens bekend.

Op 16 januari 1623 hertrouwt Reinouw te Lutjegast met Harko Pappema, afkomstig van Dorp, onder Grootegast, zoon van Saerk Pappema en Harryt Bersma. Bij het sluiten van hun huwelijkscontract op 11 januari was Thije's oom Berend Crans haar getuige, van hem waren, behalve zijn ouders, aanwezig zijn zuster Eelckje Bersma met haar curator Sipke Botes en Valerius Elema. Zij "bekanden en beleden dat sie ter ehre Godes almachtich ende ter vermeerderinge Christliches geslaches, een hillich echtschap ende hillick hadden beraempt".

Harko Pappema en zijn zuster Eelckje zijn de enige erfgenamen van de goederen van hun ouders. Harko zal daaruit genieten en behouden acht grasen land met het huis, waarin zijn ouders nog wonen, in Dorp onder de klokslag van Doezum (bij Grootegast). Harko en Reinouw krijgen alle goederen van Tonnis en Gese, de ouders van Reinouw, plus nog 400 daler. Daarvoor zullen zij haar ouders "eerlick ende wal de tijt haers levents nae standes gebrec in kost, kleden ende andere nootwendige lives no-drufft moeten onderhouden ende nae dootslicke affganck eerlickende ende christicke begraffenisse bestedigen".⁷

Op 17 november 1625 maken voormond en voogden over Thije en Reinouw's minderjarige kinderen met Harko en Reinouw, resp. stiefvader en moeder, een afkoop van de erfenis en goederen van vader Thije. Harko en Reinouw zullen de kinderen on-

derhouden tot hun zestiende jaar en voorzien van “cost ende dranck sampt clederen eerlick borgers wijze, so wal in krankheyt als gesontheyt. Oick inmiddels tho schoele holden, lesen, schrijven, rekenen, handtwarck ende maagdewarck nha behoeren vrij schadeloos leren laten”.⁸

Uit de erfenis van Luitjen Crans, de grootvader van de kinderen, verkopen hun voorstanderen op 20 april 1630 een huis op het Damsterdiep met een hof en een zomerhuisje daarachter aan Uiffert Alberts en Marretien voor een bedrag van 700 daler. Harko overlijdt ca. 1629, want op 28 januari 1630 verkopen Dato Bavinck en Reinouw Pappema, eheluiden, aan hun zwager Sicco Crans en Egbertien Boelens 1/24 part van het huis met brouwerij aan de zuidzijde in de Bruggestraat en ook van het huis daarachter in de Schuitenmakerstraat, door hen geërfd van schoonvader Luitjen. Sicco en Egbertien wonen daar al. Overigens lenen Dato en Reinouw ook geld van Sicco. Zo verklaren zij op 2 april 1633 dat zij een schuld hebben van 800 car. gld. “heercomende van gehaalde bieren en verschoten penningen”. Als onderpand geven zij hun landerijen in Dorp bij Doezum, verkregen van Harko’s ouders.⁹

Kinderen uit het huwelijk van Thije Crans en Reinouw Tonnis: (volgorde onzeker)

1. **Roelof Crans**, geb. ca. 1617, brouwer, tr. Groningen in 1648 **Trijntje Eysens**, wed. **Willem Pott** (hier niet verder gevolgd; zie Genealogie Crans IV.5).
2. **Jantje Crans**, geb. ca. 1618, tr. Groningen 20-8-1649 **Harmen Rhoda**.

Jantje wordt in maart 1638 lidmaat van de kerk. Zij woont dan aan de Vischmarkt. Nu was haar vader Thije al lang overleden en haar stiefvader Harko ook. Misschien dat zij niet zo goed met haar moeders derde echtgenoot Dato Bavinck kon opschieten en verbleef zij bij haar tante Brechtje, die met haar man Harmen Wolthers aan de Vischmarkt woonde.

Haar man Harmen Rhoda, geboren in Kantens, is weduwnaar van Wernetje ter Beeck, bij wie hij twee kinderen, Claasje en Geert Rhoda, kreeg. Claasje Rhoda trouwde met Johannes Zacharias, die diaken in Ulrum was. Geert Rhoda was in 1701 voormond over de kinderen van goudsmid ter Beeck. Harmen’s vader was Wesselus Rhodius, predikant te Oldenzijl en Oosternieland (1597), Kantens (1604), Ulrum (1628) en Niekerk (1651). Hij overleed in deze laatste plaats in 1653. Zijn moeder heette Rebecca Radijs. Zij kwam vermoedelijk uit de chirurgijnsfamilie Radijs, die een vooraanstaande positie binnen het gilde bekleedde.

Harmen Rhoda betaalde op 30 januari 1635 voor het halve cremersgilde f 6. Toen hij in 1634 met Wernetje trouwde was zij al weduwe en wel van Berent Jansen. Wernetje was in december 1625 lidmaat van de kerk geworden en woonde toen aan het Cingel. Zij overleed in 1644. Voormond over de twee kinderen werd haar broer Harmen ter Beeck, chirurgijn, en voogden werden haar zwager Tamme Hindricks Pott en Harmens’s broer Tonnis Rhoda. Harmen was in 1637 getuige geweest bij het huwelijk van deze broer Tonnis met Annetien Swartwolt, weduwe van Hindrick van Suirbeeck. Als zijn a.s. zwager Roelof Crans in 1648 trouwt met Trijntje Eysens, weduwe van Willem Pott, is hij ook weer getuige. Genoemde Harmen ter Beeck werd in 1638 toegelaten tot het chirurgijns-gilde en practiseerde als zodanig tot 1651.¹⁰

Op de datum van zijn tweede huwelijk met Jantje Crans, 20 augustus 1649, wordt ook een akte opgesteld, waarbij zij hun 3/48 part in het huis met brouwerij aan de zuidzijde van de Bruggestraat, geërfd van Jantje’s grootvader Luitjen, verkopen aan hun zwager en schoonzuster Jan Jansen en Egbertien Boelens. Zij waren niet in ge-

meenschap van goederen getrouwd en woonden in de Ebbingestraat. Hun huwelijk heeft slechts enkele jaren geduurd. Op 22 maart 1652 worden voorstanderen aangesteld over hun dochttertje Wennetje Rhoda wegens het overlijden van Harmen. Voormond wordt zijn broer Tonnis en voogden Jantje's oom luitenant Derck Crans en haar broer Roelof. Als Tonnis Rhoda overlijdt, wordt Derck voormond en in 1659 doctor Wolthers in zijn plaats. (= Wolter Wolthers, een zoon van Jantjes tante Brechtje Crans). Na Wennetje werden nog Thijs (januari 1648) en Wessel Rhoda (november 1649) geboren, die beiden jong overleden.

Op 7 september 1653 wordt door Jantje, geassisteerd met haar neef Michiel Munter en voormond en voogd, aan de Weeskamer verantwoording afgelegd over haar nagelaten goederen voor Wennetje. Genoemd worden obligaties en verzegelingen, maar ook: "een doesjen met 100 crallen, 1 sulveren pennincke, een kam, een borsteltje met sulveren cnoopbeslach in elk een sulveren rinckje, ende andere cleynheden, een testament met 1 psalmboekje daerachter, en olde rekenboeken".¹¹

Michiel Munter was op 24 maart 1648 getrouwd met Annetje van Suirbeeck, een dochter uit het eerste huwelijk van Annetje Swartwolt. Haar tweede man Tonnis Rhoda was in 1651 overleden.

Een zekere Lamke Harmens heeft volgens een obligatie getekend door Harmen Rhoda en zijn eerste vrouw Wennetje nog een vordering van 300 daalder op hun erfgenamen en eist die in 1652 op van de voogd Tonnis Rhoda. Ook Jantje Crans wordt hierop aangesproken. Op 13 november 1654 beslist de Raad van de stad Groningen dat de erven de helft hiervan zullen moeten betalen.¹²

Noten:

- 1 CBG, Den Haag, dossier Crans; zie ook Wapenheraut 1950, blz. 23.
2. Groningsche Volksalmanak 1911, blz. 141.
3. GrA, Toegang 1534, RA III I (el) 3, fol. 77.
4. GrA, Toegang 136, HJK 854, fol. 415.
5. GrA, Toegang 136, HJK 854, fol. 409.
6. GrA, Toegang 1534, RA III a 23, fol. 410.
7. GrA, Toegang 1534, RA III x 6, fol. 51.
8. GrA, Toegang 1534, RA III x 7, fol. 251vo.
9. GrA, Toegang 1534, RA III x 12, fol. 206.
10. Frank Huisman: Stadsbelang en standsbesef, blz. 432. Erasmus publishing Rotterdam, 1992.
11. GrA, Toegang 1462, Weeskamerarchief, nr. 17, fol. 87.
12. GrA, Toegang 1534, RA III a 50 d.d. 15 november 1652 en RA III a 54 d.d. 13 november 1654.

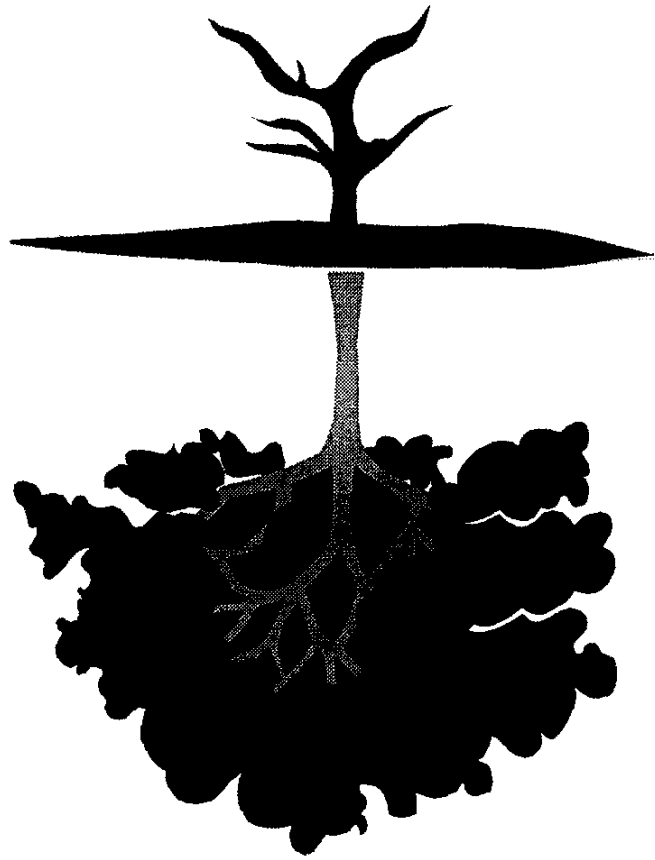
Toevalsvondst

Uit het doopboek van Hornhuizen, in het jaar 1751:

Den 2 April na voorgaande beproeving omtrent de kennisse der Godelijke waarheden, en nae een langduijrige selvstrijdt om de Roomse religie aan te neemen, dwijl sij daar toe ongemeen sterk aangesogt wierde van de Roomsgezinde, heeft Claaske Ekkes wed^{we} van Claes Bonnes den Heijl: Doop ontvangen en tot lidmaat deeser kerke angenoomen.

Ingezonden door Menne Glas

U begint bij de wortels

U eindigt bij *COPYRIGHT!*

COPYRIGHT! Uw partner in opmaak & repro

Kerklaan 49-51
Groningen
050-5714666

Kanaalstraat 15a
R o d e n
050-5016519

Osloweg 134
Groningen
050-3188034

www.copyright.nl

Alle@@@l digit@@@l (11)

Antonia Veldhuis

In deze rubriek komen interessante homepages en nieuwe digitale bestanden aan bod. Tips kunt u mailen aan antonia.veldhuis@hetnet.nl.

De gezamenlijke redacteuren van HDP beloven bij deze het blad nauwkeuriger te corrigeren. Zo is Alle@@@l digit@@@l slachtoffer, al voor de tweede maal, van fouten. Als u, na de tip aan het eind van nummer 10, archiefnet intikte en daarna bv. Lijphart dan kreeg u geen treffers. En ik beloofde u er 11. Hoewel bovengenoemde link wel leuk/nuttig is, was de door mij bedoelde en geprezen www.archieven.nl. Bovenin typen, bovenin op pijl klikken bij **klik om verder te gaan**, naam in zoekscherm links midden tikken, druk op **zoeken** geeft vermeldingen. Tekentje voor archiefvermelding aanklikken geeft meer info. Via **meer** en **alfabetisch overzicht** krijgt u te zien welke archieven er mee doen. Die aanklikken geeft alfabetisch een lijst met de inventarissen die erin zitten. Tussen () Lijphart geeft nu twaalf verwijzingen, spellingsvarianten ook nog enige. Van Groningen staan er intussen bijna 1100 inventarissen op, waaronder bijna alle familiearchieven. Het is nu ook mogelijk in de studiezaal internet te raadplegen. Het archievenoverzicht, GenLias en alle andere relevante sites zijn dan rechtstreeks beschikbaar.

Wij zijn blij te kunnen melden dat de huwelijksaktes van Groningen nu volledig in GenLias (www.genlias.nl) zitten en ook digitaal op te zoeken zijn op de Groninger Archieven. Bij GenLias geeft dubbelklikken de uitgebreidere info van de huwelijksakte, op de Groninger Archieven verschijnt die direct onderin het scherm. Dit werkt dus iets sneller. Doordat u ook kunt zoeken op naam vader en/of moeder is het ook een handig hulpmiddel om, via die zoekmodule, huwelijksaktes van kinderen te vinden waarin ouders en hun eventuele overlijden (exacte datum dan vaak in de huwelijksbijlage) te vinden, of m.b.v. die huwelijksplaats de overlijdensplaats van de ouders te vinden.

Een paar jaar geleden is het doopboek van Veendam door Henk Boon gedigitaliseerd en door Geert Spelde gecontroleerd. Nu is ook het doopboek van Wildervank over de periode 1729–1812 gereed, van dezelfde bewerkers. Een deel van het doopboek van Wildervank ontbreekt en/of is ernstig beschadigd. Het is echter gelukt een aantal gegevens aan te vullen d.m.v. het raadplegen van o.a. overlijdensakten en huwelijksakten en bijlagen. De aanvullingen met bronvermelding worden tussen [] in het bestand vermeld. Tevens staan op de CD-rom gedigitaliseerde foto's van het doopboek periode 1729–1812. Nadere info is te verkrijgen bij: boonh@gmx.net.

Naast de al in eerdere artikelen genoemde digitale bewerkingen van de Rechterlijke Archieven van Beerta, Nieuwolda en Wagenborgen is nu ook een deel van Veendam klaar (we noemden het al even in de vorige HDP), periode 1783–1811. Deze bevat een schat aan gegevens: huwelijkscontracten, verkopen, boedelscheidingen en testamenten (zie HDP 1995 nr. 2 blz. 35 en 36). Gezien de grootte van het gehele R.A. Veendam, is het geheel opgesplitst in drie delen. De bewerkers zijn Tobias K.J. Wagenaar en Sebo H. Abels; het bestand is 1440 bladzijden groot. Nadere info is te verkrijgen bij laatstgenoemde, e-mail seboabels@hotmail.com.

In het repertorium DTB kunt u, voor Nederland, zien welke doop-, trouw- en overlijdensregisters en lidmatenboeken bewaard zijn gebleven. Voor Duitsland kunt u die vinden op www.summitsoftware.com/Ostfriesen/. Dit geeft de welkomstpagina "The Ostfriesen Pages" verdeeld in **Resources** (bronnen), **History and Culture**, **Queries**, **Etc.** en **Other** met daar weer een onderverdeling in met o.a. **Bibliografie**, **Ortssippenbücher**, **Maps**

(kaarten), **Links to other sites**, **Immigration** en **Surname Registry**. Links op de pagina staat deze hoofdverdeling nog wat uitgebreider, met erbij o.a. **Search**, **T.O.C.** en **What's new?**. Voor de hierboven genoemde beschrijving van DTB's gaat u via **Resources** naar **Links (links to other sites)** (onderaan): bij het vierde sterretje staat **Alphabetische Liste der Ostfriesischen Kirchspiele**. Daar op klikken geeft een lijst van 216 plaatsen. De blauwe plaatsnaam aantikken geeft de info over o.a. Kirchenbücher. **Index of Gemeinden**, het achtste in de eerder genoemde rij, geeft hedendaagse informatie over de plaats, lectuur en geschiedenis. Verder staan er (zesde sterretje) kaarten van Duitse steden en plaatsen (83.342 om precies te zijn) en enige sites over Oost-Friesland. U kunt ook rechtstreeks naar de DTB's door het bovenin intikken van www.genealogie-forum.de/ostfrld/kirchen/suchen/list.htm.

www.grijsbaard.demon.nl is de website van Huib J. Plankeel en gaat voornamelijk over Zeeland. Maar onder het derde blokje, **Varia: (kalc, een historische kalender calculator)** vindt u een programma waarmee u snel kunt zien op welke dag van de week een datum valt. Het is gratis te downloaden via **Ga naar downloadpagina**. Onder **selecteren van de regio** (bijna onderaan de bladzijde) kunt u klikken op **bijlage 1**, waardoor u een tabel krijgt met bijbehorende voetnoten. Voor Groningen is **noot 3** van belang. Ik noemde al eens de homepage wazamar. Mogelijk kwam u toen al www.wazamar.org/Familiewapens/hist-famwpr/hs-8.htm tegen, een pagina die doorverwijst naar families met wapens. U kunt kiezen uit **Heraldiek in Nederland** (waaronder een verklaring van termen, die ook weer de mogelijkheid geven verder door te gaan), **Historische geslachtswapens** (met wapens van plaatsen) en **Familiewapens in Nederland**. Via letters kunt u namen vinden. Tevergeefs zocht ik naar Borgesius, Bolhuis staat er wel in. Jan Feringa nodigt de lezers van HDP uit om zijn homepage www.feringa.nl te bezoeken en Cornelis Enter wees op de pagina www.wobbes.com/abbingelijst.htm. Tot slot: weet u leuke, interessante bronnen of heeft u ze digitaal bewerkt: mail het me en laat anderen er ook van profiteren.

Nieuws van de archieven

redactie Henk Hartog

Groninger Archieven, Cascadeplein 4, tel. 050-5992000;
www.groningerarchieven.nl

Nieuwe genealogieën in de studiezaal (toegang 1957)

21636 **Noordewier**. *De familie Noordewier: een genealogische verzameling: molenmakers en predikanten*. Stamouders zijn Jan Jacobs en Trijntje Mennes te Vliedorp (vanaf 1772). Het boek is voorzien van familieschema's, foto's en kaarten.

Nieuwe informatiefolder voor "Onderzoek naar boerderijen".

Het Jaar van de Boerderij was aanleiding de verouderde folder uit 1993 te herzien. De folder is te vinden in de informatierekjes in de hal en de studiezaal van de Groninger Archieven.

Sluiting tussen Kerst en Nieuwjaar.

De Groninger Archieven zijn aan het eind van het jaar gesloten vanaf woensdag 24 december 16.00 uur. Vrijdag 2 januari vanaf 9.00 uur bent u weer welkom.

Nieuwe boeken: Verschenen of nog te verschijnen

Eilko van der Laan, eilko@wishmail.net

Boekbespreking

De afdeling ontving van de heer J. Kaldenbach het boek **Gerardus Havingha (1696–1753) organist en klokkentist van Alkmaar**, een uitgave van de stichting Vrienden van het orgel te Alkmaar.

Gerardus Havingha werd in 1696 geboren in de stad Groningen als zoon van Petrus Havingha en Willemina Westerborghs. Zijn vader was sinds 1680 organist in de stad, ruim 30 jaar in de Martinikerk.

In dezelfde periode vond er een grote hausse aan orgelrenovaties en nieuwbouwprojecten plaats, vrijwel allen door Arp Schnitger uitgevoerd. Mogelijk heeft Petrus Havingha deze Noord-Duitse orgelbouwer in Groningen geïntroduceerd.

Op 21-jarige leeftijd werd Gerhardus Havingha organist klokkentist van de Nicolaïkerk te Appingedam. Tevens trad hij als keurmeester op. In 1722 trad hij in het huwelijk met Eva Lysinga en vertrok hetzelfde jaar naar Alkmaar. Hier bleef hij tot het eind van zijn leven (1753) wonen en werken. Het boek vertelt uitgebreid over de invloed die Gerardus Havingha op de orgelbouw en met name in Alkmaar, heeft gehad.

Onze dank voor dit werk aan de heer J. Kaldenbach.

Nieuwe boeken

Regionaal besef in het Noorden. M.G.J. Duijvendak (red). Uitg. Van Gorcum, Assen. Groninger Historische Reeks deel 24. 139 pagina's, geïllustreerd.

Historische opstellen aangeboden aan prof.dr. P.Th.F.M. Boekholt bij zijn afscheid als hoofddocent in de regionale geschiedenis aan de Rijksuniversiteit Groningen.

Woelig Groningen 2. Verhalen uit het verleden van de stad. Beno Hofman. ISBN 90330114484, geïllustreerd. 112 pagina's, €12,00.

Korte verhalen uit Groningens verleden, van recent tot lang geleden.

Gered verleden. Uitgever Stichting Monument en Materiaal, Groningen, ISBN 907217707x, oblong, € 8,00.

Een overzicht van het werk van de stichting, die oude materialen verzamelt en bewaart om in restauratie en verbouw de juiste bouwmaterialen te kunnen hergebruiken.

Is vrijheid niet alles waard? Nieuwe bewoners in oude Groninger boerderijen. W. Havik / S. van der Hoek, Fotografie van Stijntje de Olde. Uitgever Philip Elchers, ISBN 9050480799, geïllustreerd, oblong, € 19,50.

Veel boeren moeten noodgedwongen hun bedrijf opheffen en land en goed verkopen. Ook monumenten komen zo in handen van particulieren en ondernemers, die zoeken naar een ander gebruik. Dit boek geeft een beeld van de verschuiving van functies in het 'Jaar van de boerderij'.

De uitgave vertelt van vierentwintig boerderijmonumenten, hun huidige bewoners en hun verhalen, de obstakels op hun weg en de invulling van hun nieuwe woonplek en/of werkplek.

***Het Veenkoloniaal Museum in Veendam . .
het meest verrassende museum van de regio !***

U ontmoet er de turfsteker, neemt plaats in de roef van een binnenschip, staat oog in oog met een zeeman en kunt zelfs een echte scheepsjager tegen het lijf lopen. Voordat u het weet neemt u samen met hem plaats in een oergezellig, ouderwets café.

Het Veenkoloniaal Museum is dé plaats voor een succesvolle start van uw familiereünie of personeelsuitje.

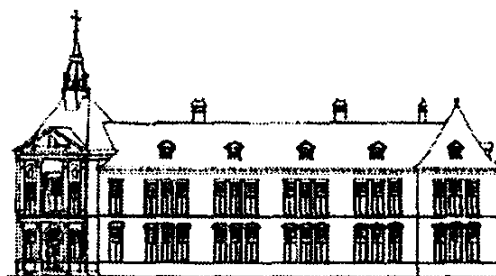
Op uw verzoek verzorgen wij dagvullende arrangementen.

Het Veenkoloniaal Museum is bovendien de uitgever van de Veenkoloniale Volksalmanak. Al vanaf € 17,50 ploft deze jaarlijks op uw deurmat. Bovendien ontvangt u voor dit bedrag twee keer het magazine 'Omzien naar het Museum' met daarin opgenomen de museumkalender, en heeft u het hele jaar, samen met uw partner, vrij toegang tot het museum.

Voor meer informatie: 0598 616393

VEENKOLONIAAL MUSEUM

Winkler Prinsstraat 5 - 9641 AD Veendam
tel 0598 616393 - fax 0598 616590
e-mail: veenkol@veenkoloniaalmuseum.nl
www.veenkoloniaalmuseum.nl

Varende Slagters. Een kroniek van Groninger binnen- en buitenvaarders.

F. Post en R. Slagter. Profiel 2003, ISBN 905242757, 240 pagina's, met genealogisch overzicht en register van schepen en personen, geïllustreerd.

In dit boek wordt het varend bestaan van 34 Slagters geportretteerd. Sommigen waren zelf schipper geweest, anderen verhaalden over het leven van hun ouders of hun grootouders. Deze geschiedenissen geven een duidelijk beeld van de Groninger binnenvaart en kustvaart in de 20^e eeuw. In de Schepenlijst behalve talloze foto's ook veel gegevens, verkregen door uitgebreid bronnenonderzoek.

Helpman. Eens een buurtschap onder Haren. F. Banga / K. van der Hoef. ISBN 9076840180, 90 pagina's, geïllustreerd, € 17,95.

Volgens de inmiddels beproefde methode worden oude en nieuwe foto's van Helpman en de Weijert naast elkaar afgebeeld, zodat men de veranderingen kan zien.

Een lang slepend Gronings-Drents conflict. Het liquidatieproces van de stadsbezittingen en -rechten van de gemeente Groningen. H.G. Hurenkamp.

Eigen uitgave, proefschrift, ISBN 9036718945, 368 pag., geïllustreerd, € 36,50.

Dit jaar zijn de laatste bezittingen van de gemeente Groningen in de Groninger Veenkoloniën overgedragen. Veel grond en infrastructuur was immers vanaf de reductie, in 1594, in het bezit van de stad. De kanaalrechten en stadsmeierrechten, die de stad kon heffen, waren een belangrijke inkomstenbron.

Na de Eerste Wereldoorlog gingen de kosten voor onderhoud voor wegen en kanalen de inkomsten echter te boven. Vanaf dat moment probeerde de stad van de kanalen af te komen. Tariefsverhogingen werden bestreden door de Drentse waterschappen, die zich baseerden op een convenant uit 1817. Dit conflict heeft meer dan tachtig jaar bestaan.

Dit boek laat zien, hoe dat kon voortduren, waarom het Rijk faalde als bemiddelaar en hoe uiteindelijk er toch een oplossing voor werd gevonden.

Huwelijk Wortelboer in Alfhausen (D)

Siegfried Smid

Onderstaande huwelijksakte vond ik bij het bewerken van de DTB-boeken van de RK Kerk St. Johann in Alfhausen, Duitsland.

Wortelboer

Herman Heinrich
ledig in Bremerhafen

* 1861 den 15 Mai
in Veendam
Holland

Schiffskapitain
Herman Wortelboer
und Helena geb. Heeres

Harling

Maria Elisabeth
ledig in Bremerhafen

* 1868
den 27 Mai
in Wallen

Colon Johan Heinrich
in Wallen und Maria Anna
geb. Escher in Wallen

Bremerhafen, den vierundzwanzigsten Januar in Alfhausen 1894

Vragen en antwoorden

redactie Thijs IJzerman

Deze rubriek is bedoeld voor specifieke vragen op genealogisch gebied in de provincie Groningen en voor algemene vragen van genealogische aard. Voor deze rubriek gelden enkele "spelregels":

- Formuleer uw vraag zo bondig mogelijk.
- Per inzender worden in deze rubriek niet meer dan drie vragen per keer behandeld. Indien u meer dan drie vragen instuurt dan worden deze 'uitgesmeerd' over meerdere afleveringen.
- Als er een antwoord komt of u weet het antwoord op een vraag, stuur deze dan niet aan de vragensteller(st)er maar aan de samensteller van de vragenrubriek. Op deze manier kunnen ook andere lezers profiteren van de antwoorden.
- Wanneer u uw vraag of antwoord met behulp van een tekstverwerkingsprogramma heeft opgesteld, kunt u de redacteur van deze rubriek een hoop tikwerk besparen door uw vraag/antwoord op een diskette of floppy op te sturen. Teksten graag in WP 5.x, Word 7 of ASCII en een uitdraai of print bijvoegen. U krijgt uw diskette/floppy z.s.m. terug indien u dat wenst.
- De redactie behoudt zich het recht voor om uw vragen in te korten of te herformuleren.
- Het is niet de bedoeling dat de redactie op zoek gaat naar het antwoord; dat moet van de lezers komen.
- U kunt uw vragen en antwoorden rechtstreeks richten tot de redacteur van de vragenrubriek: M.J. IJzerman, Hoendiep 117, 9743 AP Groningen, tel./fax 050-3119707; e-mail: thijs.ijzerman@planet.nl. Denk eraan bij alle correspondentie uw **postadres** te vermelden. Graag **altijd voldoende porto** voor antwoord bijvoegen (óók als u uw vraag via een andere redacteur instuurt).

ANTWOORDEN

2002/3 HOLSCHER

In een vorig nummer van HuppelDePup is sprake van een "uitgebreid antwoord" op een Holscher vraag (2002/3). Indien dit antwoord aansluit op mijn Holscher familie (zie onder) uit mijn Nienhuis-parenteel zou ik graag een kopie ontvangen van het relevante gedeelte.

- I. Hendrik Holscher, geb. Wildervank 14-9-1873, schipper, werkman, overl. Groningen 8-2-1954, zn. van Geert Holscher en Jantje Tielman, tr. Hoogezand 19-8-1905 Annegien Nienhuis, geb. Anloo 24-7-1887, overl./begr. Groningen 18/22-2-1969, dr. van Renko Nienhuis, arbeider, scheepstimmerman, en Lammege Venema.
Uit dit huwelijk:
 1. Renko, geb. Hoogezand 23-6-1908, volgt II.
 2. Cornelis, geb. Hoogezand 3-12-1909, tr. Hoogezand 1-3-1934 Z. Spieker.
 3. Lambertus, geb. Hoogezand 1-1-1911, tr. Hoogezand 6-7-1942 T. de Boer.
 4. Jantje, geb. Hoogezand 30-8-1914, overl. Hoogezand 25-7-1941.
- II. Renko Holscher, geb. Hoogezand 23-6-1908, overl. Groningen 7-3-1980, tr. H.H. Bos.
Uit dit huwelijk:
 1. H., tr. H. de Vries.
 2. E., tr. R. Gerrits.
 3. J., tr. D. Smit.

Jan Nienhuis

2002/19 NOORMAN

Abel Tjapkes en Grietje Jans sluiten Winschoten 15-5-1769 een huwelijkscontract. Voor Abel zijn nog een volle broer Jan en drie halfbroers Jannes, Gerrit en Aldrik

aanwezig, evenals twee halfzusters Tietje en Cornelia. Zij zijn allen gedoopt te Noorddijk. De doopdatum van Abel is 14-11-1734, zn. van Tjapko Jans en Anje Hindriks. Tjapko Jans en Anje trouwen Westerlee 29-3-1717, huwelijkscontract Noordbroek 19-2-1717.

T. Bosch

VRAGEN

2004/1 ZUIDEMA

Wie kan mij vertellen wanneer en waar Grietje Zuidema is overleden en begraven? Grietje is geboren op 15-12-1839 te Eenrum, dr. van Onne Jacobs Zuidema en Dietje Pieters Haan; Dietje was eerder getrouwd met Doeke Heres Pamma. Grietje is gehuwd op 29-8-1863 in Eenrum met Sabo van Dijk geboren op 12-4-1842, overl. 4-11-1880 te Kloosterburen.

Uit dit huwelijk 11 kinderen, waarvan vijf kinderen vroegtijdig overleden.

Ties geb. 14-11-1863 te Eenrum, Dietje geb. 28-11-1865 te Eenrum, gehuwd met Arend Beukema te Ulrum vertrokken naar N.-Amerika. Jacobus geb. 15-10-1869 te Kloosterburen, Aalte geb. 15-4-1871 Kloosterburen, Pieter geb. 20-8-1873 Kloosterburen, Riepke geb. 20-8-1873 Kloosterburen. Ook van deze kinderen kan ik niet vinden waar ze gebleven zijn.

Grietje is voor de tweede maal gehuwd met Gale de Boer op 12-12-1883 te Kloosterburen, Gale is overleden op 25-8-1897 te Groningen en woonde in Kloosterburen.

O. Zuidema, Ulrum

2004/2 RENTEMA

Bouko Haan, graanhandelaar in Nieuweschans, geb. Midwolda 12-6-1867, tr. Nieuweschans 25-7-1900 Gezina Anje Rentema, geb. Nieuweschans 1876.

Gevraagd: Geboortedatum en ouders Gezina.

Pieter van der Meer, Leiderdorp

Tip redactie: Zoeken in GenLias leverde als ouders Klaas Rentema en Gepke Mestje.

2004/3 HAAN

Van **alle** (ook de aangetrouwde) onderstaande personen zoek ik de overlijdensgegevens (plaats en datum):

- a) Bouko Haan, geb. Midwolda 12-6-1867.
- b) Antje Rentema, geb. Nieuweschans 1876.
- c) Gesina Hendrika Haan, geb. Midwolda 17-8-1863. Indien gehuwd ook graag de gegevens van de echtgenoot.
- d) Alida Bertha Haan, geb. Midwolda 24-9-1869, overl. Scheemda 12-2-1934, huwt wanneer en waar Doewe of Douwe Albert Doewes uit Stadskanaal, geb. wanneer en wanneer overleden?
- e) Bertha Haan, geb. Midwolda 9-1-1875, huwt Midwolda Harm Drevel, geb. Midwolda 21-6-1878.
- f) Henderikus Haan, geb. Midwolda 13-7-1871, huwt wanneer en waar Giene Sloofs, geb. wanneer en waar.
- g) Rienko Pieter Haan, geb. Groningen 14-5-1859, huwt Groningen 16-6-1884 Albertina Kranenburg, geb. Groningen 10-3-1862.
- h) Bertha Catharina Haan, geb. in 1873, maand en dag?

Pieter van der Meer, Leiderdorp

2004/4 KLOOSTER

Deze familie komt uit het oostelijk deel van de provincie Groningen en met name uit de plaatsen Delfzijl, Beerta, Winschoten, Westerlee, enz. Ook zijn er voorouders die geboren zijn en gewoond hebben in Wymeer (Duitsland). Daar loopt mijn onderzoek namelijk vast. De gegevens van de fam. Klooster voor zover ik die weet zijn:

Hindirk (of Hinderk) Klooster, geb. in 1742 te Wymeer. Echtgenote is onbekend.

Zoon: Jan Klooster, geb. in 1769 te Wymeer. Echtgenote is Elske Vink, geb. 2-4-1775 te Beerta, huw. datum: 27-4-1794.

Kinderen uit dit huwelijk zijn: Jan Klooster, geb. 14-6-1795; verder nog tien kinderen.

Deze Jan Klooster, gehuwd met Trientje Lingbeek, is de stamvader van onze familie.

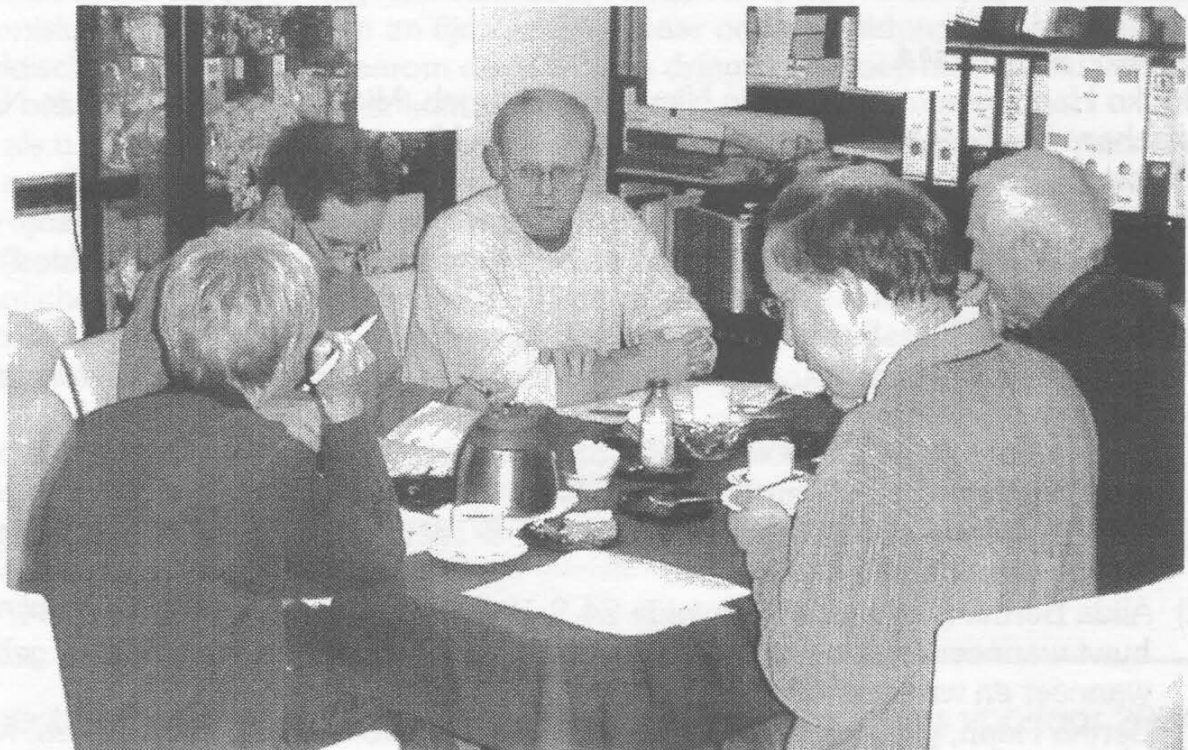
Graag zou ik willen weten of er door iemand reeds een onderzoek is gedaan naar deze familie Klooster en of iemand mij kan helpen aan de persoonsgegevens of de mogelijkheden om deze te vinden van de personen die gewoond hebben in Wymeer.

M. Klooster, Apeldoorn

Tip redactie: DTB Wymeer is in te zien bij het CBG in Den Haag.

Oproep

Hebt u moeilijke woorden of termen (uit het verleden) waarvan u de betekenis niet weet? Geeft u die dan aan ons door, zodat wij ze kunnen verwerken in een volgende aflevering van "Onbekende bron".

De redactie van HuppelDePup (v.l.n.r. Antonia Veldhuis, Thijs IJzerman, Eilko van der Laan, Bert Kranenburg en Henk Hartog) wenst alle lezers prettige feestdagen en een voorspoedige 2004.

Bestuur van de afdeling Groningen van de Nederlandse Genealogische Vereniging

- **Voorzitter** J.W.H. van Campen De Hop 4 9301 PM Roden
jwh@dolfijn.nl 050 – 501 82 14
- **Vice-voorzitter** M.J. IJzerman Hoendiep 117 9743 AP Groningen
(Afgevaardigde) *thijs.ijzerman@planet.nl* 050 – 311 97 07
- **Secretaris** R. Ploeger Grutto 16 9728 XJ Groningen
ruploeger@hetnet.nl 050 – 525 15 09
- **Penningmeester** G.J. Kaman-Broekhuizen Tammingastraat 9 9978 PA Hornhuizen
(Webmaster) *annet@kaman.nl* 0595 – 48 70 74
- **Bestuurslid** N.T. de Oude Turfsingel 35 9712 KJ Groningen
(DIP) *ntdeoude@wxs.nl* 050 – 318 95 55

Redactie HuppelDePup

hjehartog@wanadoo.nl

H.J.E. Hartog	Snelliusstraat 28	9727 JN Groningen	050 – 525 33 33
J.B. Kranenborg	Westinghousestraat 36A	9727 GX Groningen	050 – 526 41 57
E.F. van der Laan	Valge 3	9965 PD Leens	0595 – 57 19 92
A. Veldhuis	Dr. A. Plesmanlaan 75	9269 PJ Veenwouden	0511 – 47 58 98
M.J. IJzerman	Hoendiep 117	9743 AP Groningen	050 – 311 97 07

Contactdienst (CALs)

tkjwagenaar@hotmail.com

T.K.J. Wagenaar	Spiegelstraat 103	9721 JT Groningen	050 – 526 67 01

Knipseldienst

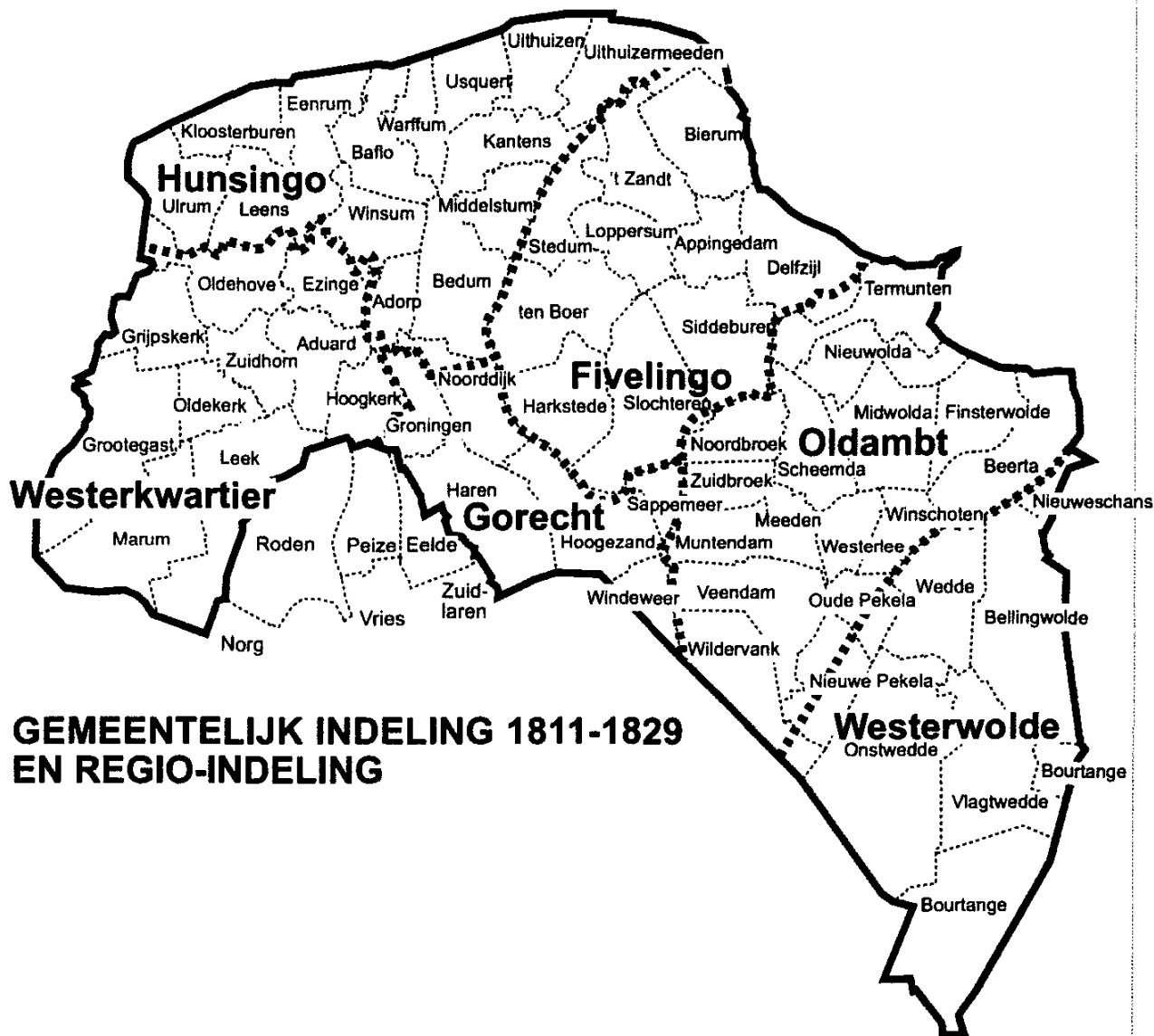
renssen@swnet.nl

F. Renssen	Hoofdweg 396	9765 CT Paterswolde	050 – 309 40 55

Afdelings website

www.ngvgroningen.nl

Kinnen wie joe helpen?		BBS	Computer algemeen	Contactdienst	Genealogie beginners	Genealogie gevorderden	Heraldiek	HazaData	NGV algemeen	ProGen	Internet	Kadaster	Notarieel
Ir. A. Daae	050 – 309 22 93						✓						
M.J. de Lange	058 – 280 24 85				✓	✓		✓					
M.J. IJzerman	050 – 311 97 07				✓	✓		✓	✓			✓	✓
J.W.H. van Campen	050 – 501 82 14				✓	✓							
H.J.E. Hartog	050 – 525 33 33				✓	✓			✓				
A. Veldhuis	0511 – 47 58 98				✓	✓							
P. Molema	079 – 342 36 80	✓	✓					✓			✓		
R.O. Roffel	050 – 577 04 01							✓					
T.K.J. Wagenaar	050 – 526 67 01			✓						✓			
E. Landzaat	050 – 573 57 74								✓	✓			
G.W. Kuyk	050 – 403 15 97							✓					

**GEMEENTELIJK INDELING 1811-1829
EN REGIO-INDELING**

HuppelDePup

ISSN-nummer: 1380-7277

Indien onbestelbaar: Ruud Ploeger, Grutto 16,
9728 XJ Groningen